

TYPO- grafiske MEDDELELSER

Utgitt av Oslo Grafiske Fagforening
Nummer 1 | 2006 | 91. årgang

Ved årsskiftet fikk vi en helt ny arbeidsmiljølov.

Den gamle arbeidsmiljøloven av 1977 er historie. I stedet har vi fått en «forenklet» lov. Det er en lov som er ryddigere – blant annet i den forstand at mange «detaljer» er fjernet. Mange tillitsvalgte har lenge opplevd at det nettopp har vært i detaljene de har funnet det de har hatt bruk for.

Den nye loven er et resultat av det såkalte Arbeidslivslovutvalget (ALLU). Der ville flertallet ha en vag lov som satte noen rammer. Innenfor disse rammene skulle arbeidsgiver og arbeidstaker bli enige som likeverdige parter. For første gang på over hundre år skulle vi ikke ha en lov som hadde til formål å verne arbeidstakerne. I stedet skulle vi få en lov som kunne «balansere» interessene til partene. I fjor vår ble den nye loven vedtatt. Der ble det fritt fram for midlertidige ansettelser, lange arbeidsøkter samtidig som retten til å stå i stilling ved oppsigelse skulle innskrenkes.

Disse angrepene på faglige rettigheter var viktig for å mobilisere fagbevegelsen til kamp for et nytt flertall. De rød-grønne lofte da også å reversere dette hvis de fikk flertall. Det ble gjort rett før jul.

Kampen for en bedre arbeidsmiljølov kan ikke stoppe med dette. Da LO-kongressen i 2001 tok initiativ til en gjennomgang av den gamle loven var det for å forbedre den. Det må skje nå. Vi trenger en lov som ikke lar arbeidsgivere organisere seg bort fra arbeidsgiveransvaret ved å splitte bedrifter opp i masse forskjellige datterselskaper. En lov som gjør det vanskeligere å sette ut arbeid. De tillitsvalgte er de viktigste garantistene for et ryddig arbeidsliv. Da må også tillitsvalgte få en sterkere stilling i arbeidsmiljøloven.

Det er allerede varslet endringer. Det er viktig at fagorganiserte er på banen og sier klart fra hva slags endringer vi vil ha. Vi har fortsatt forventninger til den nye regjeringa – vi må være konkrete på hva vi vil ha levert.

Arbeidsmiljøloven av 1977 var spesiell på flere måter. Ikke bare satte den en ny standard for arbeidsmiljøarbeid. Den var også et resultat av omfattende diskusjoner på arbeidsplassene. Den samme diskusjonen trenger vi nå. Alle klubber bør stille spørsmålet: Hva savner vi i dagens lov? Det vil være den beste måten å fange opp endringene i arbeidslivet de siste 30 åra.

Forside-
bildet:

OGFs fane

Forsida til dette nr. prydes av Oslo Grafiske Fagforenings fane. Den ble laga til sammenslåinga av de grafiske foreningene i Oslo som ble vedtatt på årsmøtet 1983, med virkning fra 1/1-84. Fana er tegna av Runa Førde, kjent kunstner fra Grünerløkka på Oslo øst.

Fana har vært med på utallige faglige og fagligpolitiske anledninger og demonstrasjoner i Oslo, og fronter OGFs seksjon i 1.mai-toget hvert år. Den har også vært utenlands; bla i støtte-demonstrasjon for «skrallemændene» i Århus i Danmark, og i den store demonstrasjonen mot EU-toppmøtet i Gøteborg. Demonstrasjonstoget viser deler av OGFs seksjon i 1.mai-toget 2005.

Kjetil Larsen

Foto: Svein Mortensen og Halvor Larsen.

innhold

- s 3:** Litt historikk - 1. mai
- s 4:** Hvem vil kjøpe et mediekonsern?
- s 5:** Fusjon Allertrykk/Hjemmet Mortensen
Trykkeri
- s 6:** Leserbreve og tegneserier for voksne
- s 7:** Arbeidsplassen min
- s 8:** Hva skjer'a og kontingentspørsmål

- s 9:** Hornet på veggen
- s 10 - 11:** OGF på studietur til Polen - del 2
- s 12:** OGF forts. og Athen (ESF) 2006
- s 13:** Trondheimskonferansen
- s 14 - 15:** Jubilantfesten
- s 16:** Jubilantoversikt
- s 17:** Frisk satsing på trykkfaget i Oslo
- s 18 - 19:** Gratulasjonssider og leserbreve

TYPO-
grafiske
MEDDELELSER

Medlemsblad for
Fellesforbundet, avd. 850, Oslo
Grafiske Fagforening
Utkom første gang i 1876

Ansvarlig utgiver:
Svein Mortensen

Redaksjonen:

Anita Frøland
Andvord Grafisk,
anita.froland@andvord.no

Kjetil Larsen
Hjemmet Mortensen trykkeri
kjetil.larsen5@bredband.no

Eva-Lill Bekkevad
LO media
eva-lill@lo.media.no

Lars Penick
Dagbladet
lpe@dagbladet.no

Knut Øygard
Dagblad Trykk
koygard@online.no

Adolf Larsen
Printing as
adolf@printing.no

Kontaktperson for stoff og andre henvendelser:
Adolf larsen, telefon 22 87 17 83 - 97 52 74 64
adolf@printing.no

Første mai

Det nærmer seg første mai, som fra starten var en demonstrasjonsdag for 8-timers arbeidsdag. I de første årene var det ikke bare en demonstrasjonsdag, men en streikedag – ettersom det ikke var fridag ble det mange steder streiket den dagen for å demonstrere for 8-timers dagen.

Første mai-feiringen er uløselig knyttet til amerikansk fagbevegelse – det var derfra initiativet kom. Den første markeringen av første mai ble gjennomført i Chicago onsdag den 1. mai 1867, da over 10 000 arbeidere demonstrerte i gatene. I 1886 la mellom 300 000 og 400 000 arbeidere over hele USA ned arbeidet 1. mai for kravet om 8-timers arbeidsdag. I Chicago, der minst 40 000 streiket, fortsatte demonstrasjonene og streikene i de påfølgende dagene. Politiet skjøt inn i folkemengden og det hele kulminerte 4. mai med den såkalte Haymarket massakren der det ble kastet en bombe mot politiet og de igjen skjøt ned og drepte et ukjent antall arbeidere.

Den internasjonale markeringen av første mai ble første gang gjennomført i 1890. Beslutningen om dette ble fattet på den 2. Internasjonales første kongress i Paris i juli året før, etter initiativ fra American Federation of Labor, som allerede hadde besluttet generalstreik 1. mai 1890 for å erobre åttetimersdagen i USA. Torsdag 1. mai 1890 var det i en rekke av Europas hovedsteder nærmest beleiringstilstander. Både i Østerrike og Frankrike kom det til blodige sammenstøt, og flere ble drept. Også i Italia og Spania kom det til tallrike sammenstøt med politiet, der flere demonstranter ble arrestert. I England deltok flere hundre tusen i demonstrasjonene.

Fra Kristiania meldtes det om pent vær og ca. 3 500 deltakere i toget som gikk fra Youngstorget nærmere halv fire om ettermiddagen. Marsjruten var bort Torggata, over Stortorget, opp Karl Johan, hvor toget stoppet mens en delegasjon avleverte en resolusjon til Stortinget. Videre ned Karl Johans gate, bort Fredriks gate til Tullinløkka, hvor Oscar Nissen var dagens hovedtaler.

I 1895 ruster typografiske meddelelser seg til feiringen av 1. mai. I nr. 14 fra den 6. april skrives under overskriften «Arbejdernes festdag» blant annet: «Det nærmer seg atter med raske skritt til den 1ste maj, den dag, da arbejderne hele den civiliserede verden over samler sig i utællelige skarer om kravet på det største, det mest brændende nutids-spørgsmaal, om kravet på indførelsen af den arbejdstid, der vil gjøre det muligt for arbejderne at føre en menneskeværdig tilværelse, der vil give dem tid til baade at udhvile sig efter arbejdet, saavelsom til at faa tid til at sætte sig ind i og udøve sine pligter og rettigheder som samfundsllemmer.

Og kravet om 8-timersdagen har gjennom denne dags stadig tilbakevendende og voksende demonstrationer skaffet sig ørenlyd. Hundretusinder af arbejdere har allerede opnaat at faa indført otte

timers arbeidsdag, og overalt, hvor dette er sket, har den vist sig ikke blot som heldbringende og lettende for arbejderstanden, men i ikke mindre grad som fremmede for industriens udvikling.

Ikke blot har den formaat at skaffe den nødvendige hvile og fritid for det dertil saa haardt trængende arbejdende folk, givet det mod og livslyst, givet familielivet i arbejderklassen ny vækst, givet lyst og tid for arbejderne til at øge sine kundskaber, – men den har ogsaa, saa underligt dette end lyder, gjort produktionen god tjeneste, derved at den, uden eller ialfald uden i nævneværdig grad at forringe den fabrikerede mængde, har bidraget overordentlig til frembringelsen af bedre produkter.

Derfor endnu engang, kolleger, ikke én maa mangle i de demonstrerendes rækker den 1ste maj. – Overalt og i hvilken form der den dag demonstreres for 8-timersdagen, saa maa vi deltage.”

I nr 16, fra den 20. april tar bladet opp igjen spørsmålet om 8-timersdagen: ”8-timersdagens sejrsløb.

Da første gang budskabet naaede Europa fra det fjerne Australien om, at fagforeningerne derborte havde tilkæmpet sig 8 timers arbeidsdag, da tvilede sikkert de fleste om muligheden af at opretholde en saa lav arbeidsdag, og de allerfleste havde ialfald ikke det ringeste haab om, at indførelsen skulde være mulig her i den gamle verden; det kunde i det højeste lade sig gjøre derborte i det unge samfund, hvor de produktive arbejdere indtog en ganske annerledes fremskudt og selvstændig stilling end i Europa.

Tiden har dog vist noget ganske andet. Aldrig saa snart slog tanken om 8-timersdagen ned blandt de organiserte arbejdere før den selv ogsaa fæstede rod; det blev arbejdernes første og største nutidskrav, hvorom de med kraft og energi samlede sig i enigt og energisk samarbejde hele den civiliserede verden over.

Agitationen for denne vigtige reform gav stødet til hine mægtige 1ste maj demonstrationer, som satte verden i forbauselse, og som ogsaa snart satte frugt i form af stadig flere og flere indførelser af 8-timersdagen.»

Takk til Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek for bruk av bilde. Se mer på www.arbark.no

I neste nummer som kommer i midten av mai...

bringer vi bl.a stoff fra årsmøtet, rapport fra studietur til Ipex og Cuba.

Frist for neste nummer: Hvis du vil ha noe på trykk i nummer 2, 2006, må vi ha det seinest 5. mai. Send det til en av redaksjonsmedlemmene, liste står på side 2.

Vil du bli med? Vi vil gjerne ha med flere på jobben. Har du lyst til å bli med i redaksjonen, tegner du, skriver eller fotograferer? Eller kanskje du kan noe som vi ikke har skjønnet at vi trenger ennå? Ta kontakt med en av oss i redaksjonen. Vi har plass til flere.

Av KJETIL LARSEN
kjetil.larsen5@bredband.no

I vår tid er alt til salgs: Hydro vil selge deler av konsernet, Elkem var til salgs og Telenor vil kvitte seg med opplysningstjenesten. Og i vår bransje?

Orkla ASA vil selge eller få inn en partner i mediedelen av konsernet, Orkla media. Orkla media består av en rekke lokal- og regionalaviser i Norge, det Berlingske Officin (Berlingske Tidende med mer) i Danmark og flere aviser i øst-Europa i tillegg til ukebladforlaget HjemmetMortensen (se egen sak). Orkla Media går med overskudd, men med unntak av HjemmetMortensen, leveres ikke resultater som er så høye som Orkla ledelsen kunne ønske seg. Det kan være sviktende resultater eller behov for kapital som har vært motivasjonen for salg. Et annet motiv det spekuleres i er at Orkla media i stor grad var tidligere adm.dir Heyerdahls

Hvem vil kjøpe et medie-konsern?

baby, og at dette salget blir gjort for å feie ut de siste restene av den såkalte «Heyerdahl-kulturen»

Lover og avtaler

Det er ikke bare å selge et mediekonsern, og du kan i hvert fall ikke selge til hvem som helst. I Norge har vi eierskapsloven, som skal regulere hvor mye ett selskap kan eie innfor avis, TV og radio. Denne loven ekskluderer de to største norske medieaktørene Schibsted og A-pressen. Likevel har ledelsen i disse to selskapene vært ute og meldt sin interesse for Orkla Media, og argumentert for å få endret eieskapsloven. De tillitsvalgte har advart sterkt mot en sammenslåing av A-pressen og Orkla Media. Disse to konsernene eier stort sett nr.1 eller nr.2 avisene rundt om i landet, og det er ikke vanskelig å tenke seg hva som vil skje med arbeidsplassene hvis disse avisene vil få samme eier. Særlig på trykk og distribusjon vil det bli et press på samkjøring.

Ukebladdivisjonen HjemmetMortensen; som er en pengemaskin (rundt 20% driftsmargin de siste åra), kan ikke umiddelbart

overtas av en eventuell kjøper av Orkla Media fordi denne divisjonen er eid sammen med danske Egmont, og de har forkjøpsrett på Orklas del av aksjene hvis Orkla skulle ønske å kvitte seg med disse, eller hvis Orkla får en eierandel på under 90% i Orkla Media

Tillitsvalgte stiller krav.

Deutsche Bank er leid inn som konsulenter for å håndtere saken for Orkla Media. Man er nå inne i en forhandlingsfase med flere interessenter. De tillitsvalgte i Orkla Media-systemet har stilt som krav at en eventuell kjøper skal være interessert i å drive videre på langsiktig basis, ikke bare dele opp selskapet og selge det bit for bit. Alle de partene som det fram til nå er forhandlet samarbeidsløsninger med er akseptable for de tillitsvalgte. Prosessen er preget av stort hemmelighold og ingen får vite konkret hvem det forhandles med.

Dagbladet vedtok i sitt styremøte 14. februar å legge inn bud på Orkla Media. Noen har hevdet at Dagbladet ved et eventuelt salg ville selge ut deler av selskapet, men dette avviser Cato Hellesjø, adm.dir. i Dagbladet.

Ny klubblleder

Dag Johanson, klubblleder ved HjemmetMortensen trykk-eri a/s, har meddelt valgkomiteen at han ikke tar gjenvalg som klubblleder. Johanson har har sittet i klubbstyret i 30 år, og ønsker nå avløsning. Ny klubblleder vil bli valgt på årsmøtet i klubben 4. mars. Den nye lederen vil få noe å bryne seg på, med planer om fusjon med Aller (se egen sak s4) og ny direktør både i trykkeriet og forlaget i løpet av året.

kl.

De mest kjente interessenter som vil kjøpe hele eller deler av Orkla Media:

- 1: Avishuset Dagbladet (Heyerdahl, Tvenge, Hans Herman Horn)
- 2: Svenske Bonnier, først og fremst interessert i Det Berlingske Officin. Er klare til å slutte en avtale når som helst.(Dagens Industri).
- 3: Danske Egmont, først og fremst interessert i det Berlingske Officin (Kan overta Orklas del av HjemmetMortensen på forkjøpsrett).
- 4: Islandske Bøugur/Dagsbrun
- 5: Finske Sanomaat

I tillegg kommer tyske selskaper som primært er interessert i den polske aktiviteten til Orkla Media, og internasjonale rene investeringsselskaper.

Orkla Media har virksomhet innen dagspresse, ukepresse, elektronisk publisering, lokalradio/lokal TV og direkte markedsføring. Gruppen har aktiviteter i Norge, Sverige, Danmark, Finland, Polen, Litauen og Ukraina

	Norge	Danmark	Sverige	Polen	Finland	Litauen	Ukraina
Dagspresse	x	x	x	x		x	x
Ukepresse	x		x		x		
Elektronisk publisering	x	x	x	x			
Lokalradio/lokal TV	x	x		x			
Direkte Markedsføring	x		x				

Harstad Grafiske forening

Først vil vi gratulere Oslo Grafiske Fagforening med Typografiske Meddeleser, det var et fint blad som dere skal være stolte av, og som vi kommer til å ha store forventninger til.

HGF er en aktiv forening med totalt 59 medlemmer hvorav 45 er yrkesaktive. Foreningen

fyller 100 år i 2009, men de første møtene for å stifte en fagforening startet alt i 1904.

I Harstad har vi så langt unngått nedgang i medlemsmassen. Dette har kommet av en aktiv medlemsverving av nyansatte og at ingen bedrifter har sagt opp medarbeidere.

Ingen av HGF sine medlemmer er arbeidsledige.

På ekstraordinært årsmøte høsten 2005 ble det enstemmig vedtatt at vi skulle være egen avd. innen Fellesforbundet og vi fastsatte

kontingenten til 1,8 %. HGF har inngått avtale med Fellesforbundet Nordre Nordland om kjøp av tjenester vedr. medlemshåndtering.

Obs! Vi glemte at vi nå heter Harstad Grafiske forening avd. 860 Fellesforbundet.

Kollegial hilsen
Jørgen Herman Vogt

Fusjon Allertrykk/Hjemmet Mortensen Trykkeri

fusjon

Av KJETIL LARSEN
kjetil.larsen5@bredband.no

Planene om å fusjonere Aller Trykk og HjemmetMortensen Trykkeri fortsetter.

Konsulentfirmaet Eurografica er hyra inn for å hjelpe til i prosessen. De vil levere en delrapport til styrene i HjemmetMortensen og Aller-konsernet, hvorpå styrene vil vurdere om prosessen skal kjøres videre. HjemmetMortensen har sitt neste styremøte 16. mars, Aller-konsernet 13. mars. Om underlagsmaterialet er klart kan saken behandles da, uanset vil denne saken høyst sannsynlig være avgjort før sommeren. Hvis begge styrer vil starte et løp mot sammenslåing kan ting gå veldig fort. Et nytt selskap kan se dagens lys allerede i mars/april. Derfor har klubbstyrene ved de to bedriftene innledet et nært samarbeid, med representasjon på hverandres styremøter og felles styremøte. 20-21/1 var begge klubbstyrene samlet til en arbeidshelg for å forberede arbeidet med en felles lokalavtale.

Etter det TGM erfarer er sjansene for at

en sammenslåing vil finne sted overveiende sannsynlig. Begge eierne i HjemmetMortensen, Orkla Media og danske Egmont, er i utgangspunktet meget positive til planene.

Det samme gjelder for Aller-konsernet. Det som kan stoppe prosessen er uenighet om verdifastsettinga av selskapene – hvor stor verdi presser, portefølje osv. har, motvilje fra de ansatte, eller hvis det skulle oppstå en annen interessenmotsetning på eiersida.

Et nytt trykkeri vil bli lokalisert på Aller trykk sitt anlegg på Skytta i Nittedal. Kommunen har gitt samtykke til påbygg, og man kan da få et trykkeri med inntil 4 trykkpresser, og en ferdiggjøringsavdeling som klarer og produsere både Her&Nå og Se&Hør samme natt. Det nye trykkeriet vil ha ambisjoner om å øke markedsandelen nasjonalt og internasjonalt.

Klubblederne ved bedriftene, Niels Killi (Aller Trykk) og Dag Johanson (HjemmetMortensen Trykkeri) ser begge med positive øyne på en fusjon, forutsatt at det nye trykkeriet får en teknisk, økonomisk og organisatorisk tilfredsstillende form, og med betingelser og avtaler på et nivå medlemmene forventer. Blant folk «på golv» er nok holdningen til fusjonsplanene noe mer reservert på Aller Trykk enn HjemmetMortensen.

Det kan jo skyldes delvis at Aller har noen vikarer man frykter vil miste jobben, at de nettopp har fått en investering i ny presse og ikke ser store vanskeligheter de nærmeste åra. HjemmetMortensen var gjennom en tilsvarende fusjon for 12 år siden som kanskje gjør folk der mindre skeptiske til tanken.

Terje Fjellum, nestleder i Oslo Grafiske Fagforening, sier i en kommentar at på bakgrunn av de opplysningene de har fått ser foreningen positivt på sammenslåinga, og tror dette er en god måte å trygge arbeidsplassene på. Medaljens bakside er jo at de to bedriftene etter enn sammenslåing vil ha færre arbeidsplasser en trykkeriene har hver for seg i dag. Selv om man løser dette uten oppsigelser blir det jo færre grafiske arbeidsplasser i foreningens område. Det som også blir spennende er hvordan dette vil påvirke Aksjetrykkeriet og JMS rulloffset. – Jeg ønsker klubbene lykke til. Begge er oppegående og gode klubber, og klarer nok brasene både internt og opp mot ledelsen, sier Fjellum.

SISTE!

Det har nå vært kontakt mellom klubbene og bedriften, og man har blitt enige om at et nytt trykkeri lar seg realisere med 170 stillinger. Det hersker imidlertid uenighet om hvordan disse stillingene skal disponeres.

- Finne felles plattform

Klubbstyrene i Aller trykk og HjemmetMortensen trykkeri var samlet til felles arbeidshelg 20.-21/1, på Fellesforbundets konferansesenter Thorbjørnrud på Jevnaker. Formålet ved samlinga var å sammenlikne lokalavtalene, lokal praksis og kultur ved siden av å bli bedre kjent. Anders Skatkjær, leder av Grafisk seksjon i Fellesforbundet og leder av forbundets forhandlingsavdeling, åpna konferansen med en innledning om hans og forbundets erfaringer når det gjaldt fusjoner og virksomhetsoverdragelser. Han påpekte at noe av det viktigste er at arbeiderne i de to virksomhetene blir enig om hva de vil, og hvilke krav som er de viktigste, og så står sammen om disse i felles front. Hvis man ikke klarer å holde på enheten blant arbeiderne, er sjansene for å ende opp med dårlige avtaler overhengende.

- Denne arbeidshelgen er en god start i så måte, sa Skatkjær og roste klubbene for initiativet. Videre ble det sett på klubbenes representasjon oppover i konsernene og i de konsernfaglige organene. Her vil man forsøke å videreføre det man har i dag, men ser at det kan bli mer problematisk jo flere som er inne på eiersida.

Ved gjennomgang av lokalavtalene

viste det seg at det var mer som var likt enn det som skilte:- Hvis en av oss hadde møtt opp på feil trykkeri en dag, tror jeg ikke han hadde merka stort til forskjellene, oppsummerte klubbleder Nils Killi fra Aller.

Lønna er noenlunde lik, største forskjellen er at årslønna på Aller blir fordelt på 12 måneder mot 11 på HjemmetMortensen, og at man har lik overtid på alle skift på Allertrykk. Arbeidstid og avspasering er også organisert litt ulikt.

På søndagen var det gruppearbeid der man diskuterte mer spesifikt ordninger og utfordringer på de enkelte avdelinger. I dag jobber det 200 personer i de to trykkeriene til sammen. Etter fusjon vil det være ca 175 stillinger.

Dette kan bli en stor utfordring, men man burde klare det uten oppsigelser hvis viljen er tilstede. Til slutt vedtok det felles klubbstyremøtet en uttalelse/forhandlingsmandat som skulle legges fram for medlemsmøter i de to klubbene.

Kjetil Larsen,
kjetil.larsen5@bredband.no

Noen uttalelser fra klubbene om fusjonen:

En fusjon mellom Hjemmet Mortensen Trykkeri AS og Aller Trykk AS kan være en fremtidsrettet og industrielt riktig handling.

En fusjon mellom trykkeriene må være et bidrag for å sikre trygge og gode arbeidsplasser for de ansatte.

Fusjonsgevinster må ikke ensidig tilfalle eierne, men også komme de ansatte til gode i form av gode lønns- og arbeidsvilkår.

En fusjon må ikke medføre oppsigelser og eventuell nedbemanning må foretas ved naturlig avgang.

Arbeidsvilkår i det fusjonerte trykkeriet må minst svare til de vilkårene som gjelder i de to trykkeriene i dag.

Typografiske meddelelser – en typografisk nedtur

Ah, et blad for meg tenkte jeg da Typografiske Meddelelser nummer 1 lå i postkassa. At bakgrunnsfargen skinner gjennom på forsidelogoen skrev jeg på kontoen for hendelige uhell. Mitt typografiske hjerte banket av stolthet over å få tilsendt et blad med et slikt navn og forventningene om en estetisk typografisk nytelse var stor da jeg satte meg i godstolen for å bla gjennom verket.

Men hva er det jeg ser allerede på side 2 og 3? Her er jo ikke linjeregister. Hm, merkelig. Er ikke dette et blad for typografer da? Og hva med innholdsfortegnelsen, hadde det ikke vært fint hvis kolon står under hverandre? Forsiktig blar jeg meg videre og mitt typografiske blikk er

skjerpet. Gleden og forhåpningen om den estetiske nytelsen er imidlertid sunket betraktelig. Også neste oppslag mangler linjeregister og side 5 opererer til og med med horunge – den verste brøleren du kan gjøre, lærte jeg på yrkesskolen. Men det skulle bli verre. Vi blar til side 6 og 7 og her griner en sykt utsperret brødtekst mot meg og i protest mot amatørerne som får lov å boltre seg i typograffaget nekter jeg å prøve og lese hva som står. Her er det også plutselig blitt behov for å sette mellomtitlene i versaler, og hva med r'n i tittelen, hvor ble den av? Midterste spalte på side 7 har en punktvis oppramsing som... **NEL, SLIK SKAL DET IKKE SE UT!**

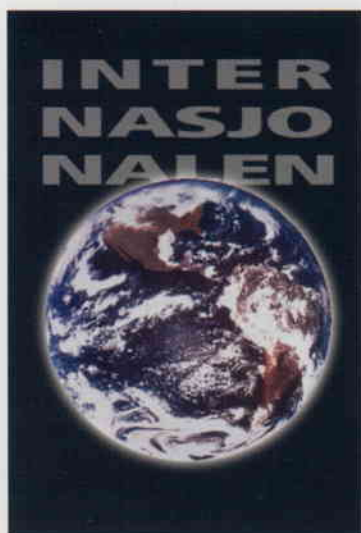
Jeg er blitt trist og lei og blar videre. Side 9 har ikke linjeregister og tittelen er utstyrt med bindestrek og vi har fått et nytt ord: Trykkerutdanninget. Et ord jeg aldri har

hørt og heller ikke vet hva betyr.

Resten av bladet blaes raskt gjennom og fordelingen av luft på side 10, linjeregister side 11, linjeregister og horunge side 12, linjeregister og et stygt hjørne i brødteksten øverst på side 15 blafrer forbi og jeg er blitt aggressiv og kaster makkverket i søpla. Typografiske Meddelelser står til klart stryk på enhver fagprøve.

Hvis den typografiske kvaliteten på dette bladet gjenspeiler hva vi kan forvente etter overgangen til Fellesforbundet ser det mørkt ut.

*Såret typograf
Dag Bøgeberg*

Antirastisk senter tok prisverdig nok initiativet til en markering mot vold, for gjensidig respekt og ytringsfrihet en fredag kveld i februar.

Det var midt oppe i den opphetede debatten om karikaturtegnningene av Muhammed og derved krenkelsen av Islam. Det var nødvendig å vise verden at vi står sammen på tvers av kultur og religion. Mer enn 60 organisasjoner støttet demonstrasjonen, deriblant Norsk Folkehjelp.

Norsk Folkehjelp er opptatt av konsekvensene fordommer og rasisme får for minoriteter i Norge. Den økende mistenkeliggjøringen av muslimer vi har sett i Norge den siste tiden, skaper splittelse og marginalisering der vi ønsker inkludering.

Den norske majoriteten har ingen rett til å stille enhver muslim i Norge til ansvar for det ekstremister gjør i Iran, Syria eller andre steder. Når vi blander dette sammen med vold, boikott og trusler som norske interesser opplever i Midtøsten, kan fundamentalistene

Tegneserier for voksne

vinne. Det vil vi ikke risikere!

Nå må vi alle gjøre vårt for å hindre at konfliktnivået øker. Det har allerede vært flere angrep mot innvandrere på norske gater, og avisene rapporterer om flere leserbrev med rasistisk innhold enn vanlig. Vi hører også om vanlige lovlydige muslimer som får slengt anklager om flaggbrenning etter seg. Og samtidig hører vi om etnisk norske som får slengt anklager om å spotte islam etter seg. Denne karusellen må vi få stoppet så fort som mulig. Og her jeg er optimist.

Demokratiske spilleregler

Mens generaliseringer om nordmenn i Syria og Iran har ledet til uakseptable angrep på våre ambassader, har muslimer i Norge brukt de demokratiske spillereglene på en eksemplarisk måte når de har tatt til orde mot krenkelsene. Muslimene i Norge fortjener all honnør for dette.

Gjennom nyhetene har vi fått inntrykk av at alle norske hjelpeorganisasjoner har trukket seg ut av muslimske land. Dette er ikke tilfelle. F. eks. går Norsk Folkehjelps arbeid i Gaza som normalt uten at den norske stedlige representanten er tilstede.

Våre 8 lokalt ansatte samarbeider med 22 partnerorganisasjoner i de palestinske områdene. I Libanon er det ingen forandring. Våre 50 ansatte fortsetter sitt arbeid fra vårt kontor i Mar Elias. Fra Suleymania i Nord-Irak forteller vår stedlige representant at mineryddingsarbeidet og vårt samarbeid med partnerorganisasjoner går som vanlig. Vi har nettopp hatt en delegasjon i Jordan uten at det har skapt problemer.

Tilbake til de famøse tegningene: Ytringsfriheten i Norge ville ikke bli truet, selv om redaktører og journalister viste større respekt og varsomhet overfor både enkeltmennesker og grupper. Vi erkjenner selvsagt at avisene hadde

formelt rett til å trykke karikaturtegnningene.

De hadde rett – men det var både dumt og ondskapsfullt å gjøre det! Sånn er det jo også når man kjører bil. Selv om man har forkjørsrett så har man ikke påkjørsrett. Man kjører ikke ned folk selv om man har veitrafikkloven på sin side. Det er det avisene som trykker disse karikaturtegnningene gjør. De kjører over folks tro og ønsker heder og ære fordi de slåss for ytringsfriheten.

Det får de ikke fra oss! Og det får de ikke fra flertallet av den norske befolkningen heller. Det er med glede vi registrerer at flertallet av den norske befolkning mener at karikaturtegnningene ikke burde ha blitt trykket. Dette lover godt for det videre arbeidet hvor vi alle må gjøre vårt for å motarbeide vold – og arbeide for dialog og gjensidig respekt!

*Finn Erik Thoresen
Februar 2006*

**Velkommen til
1. mai-frokost
kløkka 08.30 i Sagveien 24.**

Appell
Mat og drikke

Etter frokost spaserer vi sammen til
Youngstorget.

Velkommen!
styrets arbeidsutvalg

Å komme rett fra skolebenken til en jobb som grafisk trykkerlærling har vært en stor overgang. Det å kunne ta ting litt med ro og bestemme eget tempo på skolen, har blitt byttet ut med å ta tak i alt jeg gjør og gi alt for å gjøre en jobb som tilfredstiller kunden.

Som den første lærlingen i Hjemmet Mortensen på mange år er det viktig for meg å stå på og vise meg litt frem, dette for å utvikle meg som person og for å kunne fullføre som faglært person etter endt læretid. De største utfordringene mine har vært å tilpasse meg skiftarbeid på dag, kveld og natt, samt overgangen det å bare omgås folk på min alder på skolen til å komme til en bedrift hvor snittalderen er på over 50 år. Fordelen med dette er at jeg lærer fra folk som har mye kunnskap og erfaring med faget.

Selv om det kanskje kan være skremmende for mange på min alder å jobbe med "gamlinger" er jeg veldig positiv til hvordan jeg kommer overens med kollegene mine. For meg er det veldig viktig å kunne tulle og tøys litt på arbeidsplassen, og allikevel utføre en jobb som tilfredstiller kundenes krav.

Arbeidsdagen min går ut på å produsere trykksaker som hovedsaklig er ukeblader og magasiner som Vi menn, Her og Nå, Villmarksliv m.m. Dette er produkter som er av høy kvalitet og krever litt av en trykker for at kvaliteten skal holdes oppe. Det er mye som må tas hensyn til når vi lager slike produkter. Det må være riktig balanse mellom farge og vann, fargepasningen på papiret må stilles nøyaktig, ha riktig fargepåføring som gir best fargegjengivelse og stille inn maskinen slik at alt går som det skal.

Har vært heldig

Men det er ikke alltid ting går som det skal. Deler i maskinen blir slitt eller blir ødelagt og må byttes ut. Dette gjør jobben litt mer spennende fordi dette krever mer av en trykker, som må se på symptomer på trykksaken for å finne ut hvor problemet i maskinen ligger når det oppstår.

Som lærling har jeg vært heldig og hatt faglærte som er ansvarlige for meg og min utvikling som lar meg hoppe i problemer som oppstår og lar meg prøve å løse dette slik at

Navn: Josip Bicanic

Alder: 21år

Bosted: Stovner

Sivilstatus: Bor hos mor og far (har egen bil)

Arbeidssted: HjemmetMortensen Trykkeri a/s

Stilling: Trykkerlærling

jeg får større forståelse av arbeidet mitt. Det som imponerer meg mye er hvordan de så fort klarer å lokalisere problemene på maskinen når feil oppstår.

Trykkerbransjen har vært i en stor utvikling de siste årene, og nå kreves det mer av en trykker ute i de forskjellige bedriftene. Noe jeg har merket er at jeg nå også må lære å operere maskiner som brukes i sammenheng med trykkmaskinen for å lage et ferdig produkt. Dette gir meg en mer varierende og morsom hverdag slik at jeg får variasjon i arbeidsdagen min. Fordelen med å være ung i en bransje der ting utvikler seg så fort som det gjør er at jeg tar ting til meg litt enklere og som person tør å hoppe i nye utfordringer og lære av mine feil underveis.

Nå har jeg vært lærling i snart 2 år og trives med det jeg driver med, selv om det kan være slitsomt å jobbe skift til tider. Da er det bare å krysse fingrene, for til sommeren skal jeg opp til fagprøven og håper jeg består med glans.

Vil du vite mer om

EU's TJENESTEDIREKTIV

Møt opp på Two Dogs, Brugata 5 (bakrommet)

Tirsdag 21. mars kl. 17.00

Påmelding til foreningskontoret innen 20. mars.

Opplysningsutvalget Oslo Grafiske Fagforening

**Pizza
og
drikke**

**Pizza
og
drikke**

Rykteflommen angående Apple sin nye maskinpark viste seg å ha mye sannhet i seg.

Nå i januar slo Apple på stortromma og proklamerte at de hadde klart å fremskynde produksjonen av de nye Intel-maskinene med hele 6 måneder, og kunne der og da fremvise de nye etterfølgerne til PowerBook og iMac.

Den nye bærbare maskinen har fått navnet MacBook Pro og leveres i 3 utgaver, hvorav den hurtigste (dual 2.16 Ghz) kun er å få kjøpt som prosessoroppgradering ved kjøp av dual 2.0 Ghz modellen. Den nye iMacen leveres bare i en utgave på dual 2.0 Ghz og 20" skjerm. Begge maskinene leveres nå bla. med innebygd kamera.

Ryktene angående de resterende Apple-modellene går ut på at iBook og Mac mini blir annonsert i mars/april og Powermacen kommer en gang i løpet av høsten. Mac minien vil i henhold til de samme ryktene komme som en mediesenter-utgave.

Det store samtaleemnet i forbindelse med de nye maskinene er hvilke programmer som fungerer på dem uten å måtte emuleres. Dette vil da gjøres av et program som Apple kaller Rosetta. Problemet med å måtte «oversette» visse programmer på denne måten er at de ikke vil være like raske som om de var skrevet spesifikt

for bruk på de nye Apple Intel-maskinene.

For oss som jobber i grafisk så gjelder dette først og fremst Adobe Creative Suite programmene (Photoshop, Illustrator, InDesign o.l.), da Adobe sier at de ikke vil levere CS-pakken for Intel-prosessorer før de lanserer CS3 utgaven i løpet av 2007. Dette betyr at når de nye Powermacene kommer mot slutten av året, så må Adobe CS/CS2 kjøres via Rosetta. De første meldingene angående hastigheten på de nye maskinene var i MacBook Pro sitt tilfelle økninger på opptil 400-500 prosent under visse tester i forhold til den gamle G4 PowerBooken. iMacens økning lå på 200-300 prosent sammenlignet med den gamle modellen.

Programmer som måtte kjøres via Rosetta (f.eks. Photoshop) bare oppnådde 50 prosent av hastigheten i forhold til modellene de erstattet.

Dette skulle bety at i grafisk, hvor hovedtyngden av arbeidet foregår på Adobe-programmer, ville folk sitte å rive seg i håret av farten på de nye maskinene.

Men det er lys i tunnelen. Etter hvert som flere har fått tilgang til maskinene, viser erfaringer at å kjøre Rosetta-programmer krever mye RAM. Hos de som har installert Ram i størrelsesorden 2Gb viser det seg at Photoshop har tilnærmet samme hastighet som hos G5-modellene.

Så har du planer om å kjøpe noen av de nye Apple-modellene samt har planer om å bruke Adobe CS/CS2 programpakken, husk å oppgradere RAMen om du ønsker en hastighetsøkning.

På programvarefronten har Adobe svart på Apple sitt program Aperture ved å gi ut Lightroom, som er en direkte konkurrent. Da Lightroom ikke vil være ferdig utviklet før til høsten, har Adobe valgt å gi ut Lightroom som en public macbetaversion. Denne typen av prelansering har også Quark funnet på at kanskje er lurt da de også har lansert QuarkXpress 7.0 som en public beta-version.

Nyheter fra Apple er bla. iWork'06 og iLife'06 programpakken. I skrivende stund har de også sluppet operativsystem oppdatering 10.4.5.

Et lite programtips helt til slutt, Google Earth har nå kommet til Mac (<http://earth.google.com/download-earth.html>). Fascinerende samme hva du enn gjør med det. Sjekk ut USAs topphemmelige «UFO»-flyplass Area 51?, Telle besøkende ved Frihetsstatuen i New York? Eller bare sjekk ut Oslo?

Terje Svensen
Avdelingsleder Prepress, Printing AS

KONTINGENT = AKTIVITET OG HANDLINGSROM – ELLER NØDVENDIG ONDE

Størrelsen på kontingenten er fra tid til annen en kilde til mye diskusjon. Mange mener kontingenten er for høy, den må ned. Spesielt har dette vært et tema i forhold til dem som jobber i bedrifter uten tariffavtale, de medlemmene som i NGF betalte en fast kontingent på kr. 375,- per måned, uavhengig av inntekt. Kontingentsystemet i Fellesforbundet innebærer imidlertid at hovedregelen er at alle skal betale prosent-kontingent. Dette har gitt overraskelser for en del medlemmer. Endringer i kontingenten har tre innfalls-vinkler:

1. Bør vi foreslå at neste Landsmøte i Fellesforbundet endrer systemet slik at medlemmer som ikke er omfattet av tariffavtale skal betale samme kontingent som de med tariffavtale?
2. Størrelsen på kontingenten til forbundet, og 3. kontingenten til foreningen. La oss ta for oss kontingenten til OGF. Hvor mye må kontingenten ned for at den skal bli «passe»? Svaret er at foreningen må ha inntekter nok til å drive med det årsmøtet, medlemmene mener foreningen skal drive med.

Det som har vært den gjennomgående linja for foreningen, og grunnlaget for inntektsbehovet har vært:

- Solidaritet innad, nasjonalt og internasjonalt
- Økonomisk handlefrihet til å følge opp vedtak. Solidarisk holdning i praksis
- Rask assistanse til medlemmene på et variert spekter av saker.
- Mulighet til å støtte initiativer fra andre foreninger, LO i Oslo i forbindelse med for eksempel kampen for en god AML, valgkampen.
- Mulighet til å bidra økonomisk for å gi klubber som sliter mer drahjelp
- Mulighet til kameratslig samvær etter årsmøter, halvårsmøter, merkeutdelings fest.
- Økonomiske støtteordninger for medlemmene: erstatning for tapt feriegodt gjørelse, rentefritt lån ved konkurs, til legg til off. arbeidsledighetsstønad, stønad til etterlatte, stipendier til etterutdanning i tillegg til Grafisk seksjons, juridisk førstehjelp, streikestøtte i til legg til den sentrale.
- Internasjonalt solidaritetsarbeid.
- Gi ut eget medlemsblad for å styrke kontakten med medlemmene.

Helgekonferanse med grundig diskusjon

I forbindelse med forberedelsene til sam-

mensting med FF inviterte OGF sommeren 2005 til en helgekonferanse for å få til en grundig diskusjon om «livet i Fellesforbundet» og hvordan foreningen burde rette inn arbeidet framover. Denne konferansen la grunnlaget for vedtakene på det ekstraordinære årsmøtet i oktober 2005; en støtte til å fortsette den hovedlinja foreningen har levd etter de siste åra.

Kontingenten kan sannsynligvis/muligens senkes noe, samtidig som foreningen fortsetter ei bra hovedlinje, som nok ikke har sin like. Men, som bestemor sa: «Det koster å værre kar» (ikke til forkleinelse for kvinnene i våre rekker). Å sette ned 0,1 prosent betyr å sette ned ca. kr. 7,50/uke for gjennomsnittsmedlemmet. Hva det betyr for helheten, bør det nye styret se på etter sommeren, når de veit hva inntekt-ene er etter at noen av de enkeltstående medlemmene har gått ut. Og så, fram mot årsmøtet i 2007, etter et år med erfaringer fra Fellesforbundet, vil det nye styret gjennomføre en ny runde om disse temaene med tillitsvalgte og medlemmer.

Svein Mortensen

Fra blydamp til data

Fra den dagen jeg begynte som lærling i 1971 har VG vært arbeidsplassen min. Dengang visste jeg ingenting om hva en typografs arbeid besto av, men oppdaga fort at stabling av boksider og tabeller neppe lå for meg. Det føltes som om jeg hadde lim på fingra!

I avisa gikk det bedre. Der kom satsen fiks ferdig fra maskinsetterne og ble brukket om i formene av oss ombrekkere. Ved siden av støping av titler var dette et arbeid som absolutt var til å leve med. Vi læregutter måtte i tillegg utføre forefallende arbeid. Enten det gjaldt å feie golvet, legge av sidene eller stikke i sjappa etter kalde øl. Lærlingene var underlagt svennene og vi hadde bare å gjøre som de sa!

Duften av trykksverte, rensemiddel, blydamp og tobakksrøyk lå som et filt-teppe over det skitne lokalet. Joda, her trivdes jeg. Det sosiale aspektet var selvfølgelig utrolig viktig. Vi var en sammensveisa gjeng på jobb og i fagforeningsarbeid.

– Vel, det var mimringa.

Dagens avisproduksjon er naturligvis helt annerledes. Grafikerene er spredd mellom de ulike avdelinger. Dermed er vi ikke lenger samme homogene gruppe.

Repro ligger f.eks. under billedteknisk. Her jobber reproteknikere side om side med fotografer og tidligere fotoassistenter. Avdelingen er styrt av en fotograf. Etter min mening gjenspeiles dette i at kvaliteten på bildene i avisa ofte er dårlig. Mange fotografer mangler dessverre kunnskap om hvordan man ferdigstiller et foto før trykk. Det påstås at man ikke har tid til å la reproteknikerne behandle bildene på en profesjonell måte. Biledmaterialet går som regel rett fra digitale kameraer gjennom en automatisk billedflyt, hvor man konverterer fra RGB til CMYK, og videre til ombrekking.

Ombrekkeriet ligger under redaksjonen, og blir i hovedsak styrt av vaktstjef. Faktor har ingen avgjørende myndighet, men må forholde seg til hva den redaksjonelle vaktstjefen til enhver tid måtte bestemme. Faktorene fordeler arbeidet mellom ombrekkerne som delvis arbeider etter lay-out, og delvis sammen med redigerer. Inntil nylig har lay-outen vært veldig detaljert, men det er nå blitt enklere skisser. Dette gir ombrekkeren en større faglig utfordring og bidrar, etter hva jeg kan skjønne, til en mer meningsfull arbeidsdag. Prod.styringsgruppa som består av grafikere, sørger bl.a. for å legge annonsene på sidene og sidene i former. De må sørge for at formene følger et tidskjema, og overføre dem til trykkeriene. Sideombrekkerne er fordelt over de ulike avdelinger: Feature, sport, rampelys osv. Avisa produseres på CCI og er PC-basert.

VGs grafikere har også medlemmer på designavdelingen. For tida er de fire, men mye tyder på at redaksjonsledelsen vil for-

søke å minske antallet ytterligere. På design lages det vignetter, illustrasjoner, kart og andre elementer til VG-sidene. Her jobbes det på Mac. Programmene som brukes er for det meste Adobe Illustrator Photoshop og In Design. Også Design har redaksjonell leder. Vi har også medlemmer på tekstkontroll. Ingen av disse har grafisk bakgrunn.

I de ovennevnte avdelinger arbeides det skift, fordelt fra 08.00 til 05.00.

Jeg har gjennom åra hatt gleden av å jobbe med det meste innen avisproduksjon i VG-huset. Sammen med to tegnere var jeg en av to typografer som starta på designavdelingen. Det var en pionertid, og utrolig utfordrene. Dette var i en tid da mac'en nesten ikke gikk rundt. Vi arbeidet i strek (kontur), og måtte taste «eple» P for å få preview! Skjermene var så små at det ikke var plass til «KRIG» i 70. pkt. Vel, muligens litt overdrevet det der, men dere skjønner...

Jeg har jobba med ombrekking i bly, papir og på skjerm. Setting har jeg imidlertid holdt meg mest mulig unna. Den traumatiske opplevelsen på lærlingskolen har fylt meg med ulyst for dette arbeidet.

Videre har jeg vært så heldig å få arbeide med bilder og med aksidens. Utallige kurs og mange prøve/feile-timer har det vært, men slik er det for alle som har fulgt utviklinga innen grafisk.

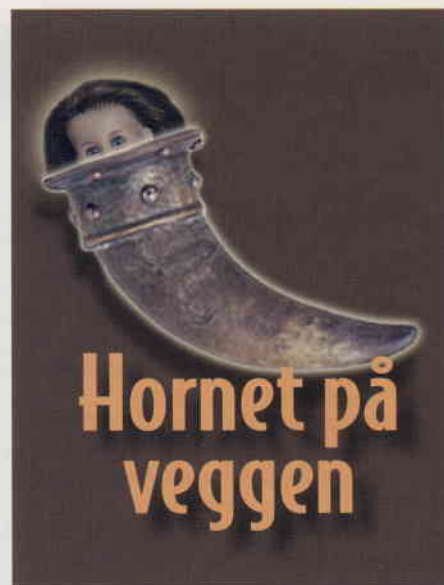
I dag er jeg det onde tungen kaller en «firkant-typograf». Det betyr at jeg setter annonser. Eller satt, er vel riktig å si. For dagen min bruker jeg til å motta annonser på VGs digitale annonsemottak, VG DAM. Det mangler ikke på utfordringer her heller. Det er som kjent mange «kjøkkenskrivere» der ute!

Annonse- og aksidensavd. ligger under administrasjonen. Fysisk sitter vi i samme lokaler som konsulenter og sekretærer. Dette gjør at vi jobber tett opp mot hverandre. Noe som gjør at kommunikasjonen er best mulig og letter arbeidet for alle parter. Her arbeides det kun på dagtid med helgefri. Reine saligheta for en gammel og litt sliten typograf.

«Alt var mye bedre under krigen»

Jeg har opp igjennom tida gått litt ut og inn av klubbarbeidet, men har sittet i forskjellige posisjoner i klubbstyret under 5 klubbledere. «Alt var mye bedre under krigen» synger Ole Paus i ei vise. I hvertfall kan det sies at det var lettere å drive fagforeningspolitikk på '70-, '80-tallet. Dette var før produksjonsutstyret ble allemannseie og det grafiske faget ble snevrere. Snevrere i den forstand at en del fagområder falt ut, og de resterende på sett og vis ble slått sammen. Videre var bedriftsledere mindre opptatt av å sette seg inn i hoved- og særavtaler. De hadde i mange tilfelle nok med å drive bedriften. Selvfølgelig var det dyktige folk hos NAL (NHO), men på lokalt plan var det lett «å slå en plate» under lønnsforhandlingene.

Kunnskapen var nok størst hos de tillitsvalgte! Dette førte til tider til enorme oppgjør for oss i Aftenposten og VG. Jeg vil tro

Av HANS-PETTER JENSEN («SUPER») i VG.

at det også fikk konsekvenser for arbeidstakere i andre grafiske bedrifter. I nåtid settes raskt advokatene inn for å trenere og eliminere våre krav. Ikke lett å slåss mot, men vi kan ikke la vær å kjempe!

Og så var det samholdet, da. Og solidariteten. For en del av de yngre er det kanskje ikke, i en tid hvor deltid- og vikaransettelser er trenden (og for så vidt normen), så lett å forstå at det hjelper å stå samla. Det må nesten kjennes på kroppen. Derfor er det viktig at vi som har et arbeid må være solidariske med arbeidsløse kolleger. Vi må også være en støtte for kolleger som er «mindre flinke», og de som i disse superkapitalistiske effektivitetstider får psykosomatiske lidelser. Eller på annen måte faller utenom fellesskapet.

Noen vil nok påstå at faget vårt er uthula, men jeg er overbevist om at det vil få sin renessanse. Når «designere» og yppersteprest-er har knota seg ferdig med ulesbare tekster og absurde og ugjenkjennelige illustrasjoner – da, kjære kolleger, da kommer vi grusomt tilbake!

Jeg kan ikke dy meg. Jeg må fortelle en historie fra gamle VG:

Da var ennå VG en såkalt kveldsavis og deadline for trykkstart var ca. 09.00.

Faktor sto på setteriet og venta på ingress og brødtekst fra maskinsetteriet. Det varte og rakk. Deadline var faretruende nær. Faktor venta utålmodig, men kvitte seg for å gå inn og mase. Maskinsetterne var aristokrater og lot seg ikke pelle på nesa. Til slutt sprakk det for faktor. Rasende føyk han inn i det helligste. Der satt operativ maskinsetter i ro og mak. Med en hammer knakk han klørne på ei krabbe han hadde handla på brygga før han kom på arbeid. – Sitter du her og eter krabbe, freste faktor. – Ja, svarte gubben stoisisk, men du får ikkeno'!

Av SVENN OLAV REKKEDAL
Foto ANITA FRØLAND

OGFs studietur for

Neste besøk var hos professor Wiesława Kozek på Institutt for sosiologi ved universitetet i Warszawa. Hun la fram sine undersøkelser når det gjaldt polsk arbeidsliv på denne måten: Andelen av fagforeningsmedlemmer er veldig lav.

- Selv om Solidaritet finnes på ganske mange bedrifter (få medlemmer).
- Det finnes noen godt fungerende fagforeninger på bedriftsnivå.
- Aktivistene kommer til kort.

Fagforeningene ønsker seg et sterkt lovverk og tiltak/dommer mot arbeidsgivere som forbryter seg. Imidlertid er domstolene svake, og det tar fra tre til fire år før sakene går til doms. Arbeidsgiverne har råd til mye bedre advokater enn motparten. Forfulgte fagforeningsfolk som har opprettet fagforeninger, er jaget fra jobben lenge før rettssaken tar til, og har ikke nubblesjanse til å komme tilbake på jobben.

Demonstrasjoner istedet for streik

Folk er redde for å gå til streik, men det har vært store demonstrasjoner for bedre kår. Det er trist å se hvor tøft folk har det, de er underernærte og preges av de dårlige kårene de lever under. De skriker ut sin nød. De er ofte veldig aggressive når de demonstrerer og er væpnet med store kjepper, eksplosiver osv. Andre er redde for disse marsjene som når alt kommer til alt er lite effektive.

Andre former for motstand mot dårlige kår er sultestreiker. De er formet som verdighetsprotester der folk jobber, ikke går hjem, men sultestreiker etter arbeidstid. Heller ikke denne formen for protest fører til noe.

1995 kom kollektivavtaler inn i lovgivningen. Arbeidstakerorganisasjonene måtte lære seg å forhandle og følge opp avtaler, noe de ikke var vant til fra den «kommunistiske» epoken. Problemet er imidlertid at fagforeningene er svake og ikke tør bruke for eksempel streik for å tvinge arbeidsgiverne til å etterleve avtalene.

For øyeblikket er 20 prosent av de som har arbeid omfattet av slike avtaler. Avtalene er på bedriftsnivå, avtaler over bedriftsnivå klarer ikke fagforeningen å oppnå (tariffavtaler).

Når det gjelder fastsettelsen av minstelønna er det ansvaret til arbeidsministeriet som har satt ned en 3-partskommisjon bestående av: Fagforeningene, arbeidsgiverne og regjeringen.

På 10 år har fagforeningene og arbeidsgiverne blitt enige bare én gang.

Fagforeningsvirksomheten gir ikke store endringer, men noen positive resultater finnes. Ved kollektive avtaler har fagforeningsaktivister følelsen av at de har noe å si og styrker sin selvfølelse som fagforeningsfolk.

Den største grunnen til at det går veldig sakte framover er at fagforeningene er for svake (stillingsvernet så godt som fraværende) til å streike, men tar konflikten ut av bedriften som demonstrasjoner og sultestreiker.

Det er uvant at motparten (fienden) finnes i egen bedrift. På sosialismens tid var bedriftens felles fiende statsbyråkratiet og/eller partiet.

Nå vil ikke staten blande seg bort i arbeidslivet og det er markedsliberalismen som rår.

Fagforeningene har satt sin lit til at det innføres lovebestemmelser som regulerer arbeidslivet, men de seneste årene har det ikke kommet nye elementer i lovverket. Et nytt EU-direktiv gir de tillitsvalgte rett til å bli informert og at det holdes drøftinger med de tillitsvalgte i saker som berører dem. Det typiske er at EU-direktivet ikke er innarbeidet i polsk lov. Partiene i Polen er enten høyrevridde eller modernister.

Legale barrierer mot streik:

- En må sette fram krav om konflikt.
- Tvungne forhandlinger i lang tid før kravet kan framsettes.

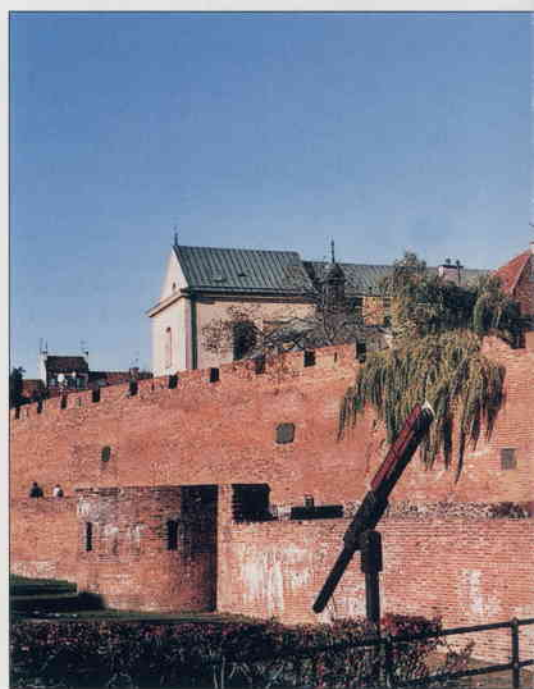
Andre barrierer:

- Polakkene er ikke vant med streik i arbeidslivet.
- De har ingen samarbeidskultur og er redde for å gjøre sjefen sint.
- Redselen for å streike kommer i hovedsak av den høye arbeidsledigheten (20 prosent) og dårlig stillingsvern.

Blir desperasjonen stor nok kan arbeidstakerne være villig til å bruke streik mot

Minnesmerket over Warszawa-oppstanden. Gjennom 63 dramatiske døgn høsten 1944 slo polske sivile mot Hitlers Wehrmacht i Warszawa, mens det sies at sovjetiske styrker fulgte kampene fra andre siden av elven. Mer enn 200 000 polakker mistet livet i dette opprøret.

Under 2. verdenskrig ble de hardeste kampene utkjempet i januar 1945 ble gamlebyen systematisk ødelagt. Allerede i 1945 vedtok den polske regjering vedtak om oppbyggingen av Gamlebyen som et historisk og levende sentrum av Warszawa.

arbeidsgiverne.

På spørsmål om hvorfor det gikk så galt med Solidaritet, hadde Wiesława Kozek følgende punkter som svar:

- Solidaritet var en borgerbevegelse
- Mange fagforeningsledere ble politikere og forlot Solidaritet
- Disse politikerne fjernet seg mer og mer fra sin fortid.
- Fagforeningsdelen av Solidaritet som var viktigst og mest dominerende i starten, endret taktikk og gikk inn for å endre politikken og systemet.

I dag prøver Solidaritet å styrke seg som fagforening og får økonomisk hjelp av amerikanske fagforeninger til å bygge opp aktiviteten på arbeidsplassene.

Ved siste valge støttet Solidaritet Lov og rettferdighetspartiet. Grunnene til dette er uklare, men ledelsen i partiet tilhørte tidligere Solidaritet. I valgkampen gikk partiet ut med at de ville forsvare arbeidernes rettigheter.

Hva peker i positiv retning?

Arbeidsplasser som er bygget opp på utenlandsk kapital drar med seg ny personalideologi:

Forventer effektive arbeidere, men vet at de må betale høyere lønninger for å oppnå dette. Det er også en tendens til at slike arbeidsgivere overholder avtaler.

Med den høye arbeidsløsheten, de relativt lave lønningene – hvordan klarer folk seg?

Arbeidsløshetsstønaden er på 20 prosent av gjennomsnittslønna. Det blir først utbetalt

r tillitsvalgte til Warszawa

mpet i gamlebyen, og i perioden fra oktober 1944 til rede et par dager før frigjøringen gjorde den nydan- amlebyen. Arbeidet ble slutført i 1963 og vi kan i dag

når en har hatt jobb 1 år sammenhengende. Bare en femdel av de arbeidsledige får denne stønaden. Det er ikke mulig å leve på denne stønaden. Løsningen for stadig flere er svart arbeid. 10 prosent av arbeidsstyrken jobber svart.

For å få endene til å møtes er det ikke uvanlig med 2 til 3 jobber. På landsbygda gis det trygd for vanskeligstilte bønder, men denne stønaden er heller ikke stor.

På spørsmål om fagforeningsprosenten, svarte Wiesława Kozek: Polsk LO: OPZZ: ca 650 000 medlemmer (ingen åpne medlemslister). Solidaritet: 700 000 medlemmer (ingen åpne medlemslister).

Torsdag 3. november

Vi ble møtt i lokalene til grafisk forbund med kaffe og hjemmebakte kaker (i hvert fall smakte de sånn). Møtet med Izabela Jedynek og de andre tillitsvalgt på forbundskontoret var veldig hyggelig. Neste gang vi skulle komme på besøk, ville de stille opp med polske matretter av alle slag, noe de ikke hadde fått tid til denne gangen.

Spørsmålet om medlemstallene ble igjen brakt på bane i og med at professor Wiesława Kozek hadde kommet med så lave anslag. Izabela Jedynek fastholdt imidlertid 6 mill. for OPZZ og 4 millioner for Solidaritet. På spørsmål om hvordan grafisk industri i Polen greier seg når utenlands kapital blir sprøytet inn i landet, var ikke svaret udelt positivt. Handelslekkasje til Hviterussland, Kroatia og Slovakia hvor lønningene er enda dårlig-

ere enn i Polen, er et av problemene. Blant annet ble et flexo-trykkeri i sin helhet flyttet til Ukraina.

Da det ble innført moms på trykksaker, bidro det til at trykkoppdrag blei satt ut til for eksempel Ungarn, som ikke har moms. Basert på nedgang i momsen og bedre kvalitet, er oppdragene igjen på vei tilbake til polske trykkerier.

Etter besøket i det polske forbundet gikk turen til det polske seddeltrykkeriet. Det første som møtte oss var et enormt sikkerhetsopplegg. Vi måtte gi fra oss passene vår og ta på oss gjestebrikker. Mobiltelefoner og kameraer blei «konfiskert» og vi blei tett fulgt av to sikkerhetsvakter i tillegg til flere tillitsvalgte fra klubben med klubbsekretær Leszek Wierzbowski i spissen.

Vi fikk ikke se trykking av pengesedler, forståelig nok, men vi fikk se trykking av frimerker. Etter en runde i trykkeriet blei det forfriskninger og informasjon om trykkeriet og klubben.

Først holdt en av bedriftens direktører en redegjørelse om seddeltrykkeriets historie og omfanget av trykkerivirksomheten:

- Seddeltrykking
- Frimerketrykking
- Andre verdipapirer
- Mange typer sertifikater
- Kortproduksjon, bank osv.
- Biometriske pass
- IT-service

Det er 1 600 ansatte på trykkeriet.

Pensjonsalderen er 55 år for kvinner og 60 år for menn. Etter denne gjennomgangen takket vi direktøren, og klubbsekretær Leszek Wierzbowski kunne med et smil meddele at vi nå kunne snakke fritt - sjefen hadde forlatt lokalet.

Den polske astronomen Nicolaus Copernicus er kjent for sin revolusjonerende teori om de himmelske sfærer. I hjertet av Warszawa står denne statuen til minne om en av Polen sine største sønner.

Samarbeid

Leszek Wierzbowski fortalte om klubben og at de i den siste tiden hadde jobbet en del med at et annet trykkeri var blitt innlemmet i seddeltrykkeriet. Dette trykkeriet hadde dårligere lokale avtaler og måtte dras opp på nivået til seddeltrykkeriets avtaler.

Det er to fagforeninger i bedriften, OPZZ og Solidaritet. Begge hadde 300 medlemmer hver.

De to organisasjonene måtte samarbeide om løsninger med ledelsen. Det var litt problemer med saker som måtte løses med avstemninger på saker i de to fagforeningsklubbene. Polsk lov pålegger dem også å forhandle for ansatte som ikke er medlemmer. De uorganiserte får de samme godene som de organiserte. Stadig flere av de unge melder seg imidlertid inn i klubben.

Når det gjelder kvinnene er forholdene noe lik de vi har her hjemme. Kvinnene sto på punkter i produksjonen som var noe lavere betalt (sortering, telling, påleggere osv). Det var debatt om kvinner og menns plassering i produksjonen, og stadig flere kvinner betjener nå maskiner som gir den høyeste lønna.

Trykkeriet var en mønsterbedrift når det gjaldt å overholde avtaler. Bedriften hadde sosialkasser som fungerte bra. De ansatte kunne låne penger til bolig, eller tilskudd når det oppstod akutte problemer. Dette kunne spesielt gjelde ved sykdom hvor en ble trukket i lønn. Det ble trukket 1 prosent av lønna til hjelpekassene.

Klubblederen blir valgt for 4 år og er hele tidsansatt. 2-3 fra hver avdeling i klubbstyret. Per i dag var det 14 medlemmer i styret. Klubbstyremøte blir holdt hver måned og klubblederen har møte med direktøren en gang i uka. Det var et bra forhandlingsklima og ikke store problemer med å bli enig med ledelsen.

Miljøplager tas på alvor. Det velges verne-representant i henhold til loven. Alle skal gjennom et arbeidsmiljøkurs før vedkommende begynner i bedriften. Løsemiddel-eksponerte har legekontroll hvert år. Stopper verneombudet en maskin, kan dette vedtaket bare omgjøres av arbeidstilsynet. Ingen er blitt trygdet på grunn av løsemiddelskader.

Besøk på Orkla-trykkeri

Klokken 20.00 besøkte vi et Orkla-trykkeri i utkanten av Warszawa. Her ble avisen Rzeczpospolita trykket. Vi skulle besøke fellesklubben i avisen dagen etter. Vi ble mottatt av tre menn i ledelsen av trykkeriet, og fikk en gjennomgang av hva vi ville komme til å se på omvisningen. Bedriften var i hovedsak lik avistrykkerier i Norge, bortsett fra at det var stor bemanning på pakkeriet. Forklaringen var at dette ikke var fast ansatte, men løsarbeidere/studenter som gjorde jobben for langt mindre betalt enn de fast ansatte. På spørsmål om fagforening, fikk vi til svar at

Forts. på side 12

det ikke var nødvendig. Ledelsen hadde ikke noe imot at det ble etablert fagforening, «men arbeiderne så seg vel ikke tjent med det». I følge direktøren var lønna 7.000 kroner i måneden, medregnet skifttillegg og overtid.

Fredag 4. november

Klokken 10.00 skulle vi besøke legekantoret til det grafiske forbundet. Vi ble igjen møtt av forbundslederen og to andre tillitsvalgte fra forbundet. Her var det igjen forfriskninger med kaker, frukt, kaffe, te og sjampanje. Tenk det – *sjampanje* klokken ti om morgenen på et legekontor. Nærmere meningen med livet var det ikke mulig å komme, og gemyttiligheten snek seg inn på oss. Godt i gang tok kantorets direktør ordet og ga oss en fyldig innføring i kantorets virksomhetsområder. Legekantoret tok ikke bare imot medlemmer, men også ikke-medlemmer. Kantoret kunne tilby spesialister på en hel rekke områder: Fysioterapi, kinesiologi, massasje, ortoped, indremedisin, øyenlege, stomatolog (tannlege), nevrolog, arbeidsmedisin, hudlege, gynekolog og magnetterapi.

I tillegg tar kantoret kontakt med verneombudet på arbeidsplassene, gjennomfører miljøundersøkelser og gjør undersøkelser om det psykososiale arbeidsmiljøet.

Kantoret startet opp i Warszawa i 1962 og har gått med underskudd fram til starten på dette årtusen, da nevnte direktør overtok roret og fikk bedre styring med økonomien. Behandlingen er gratis for medlemmer og uorganiserte i bedrifter som har avtale med kantoret.

I god stemning tok vi trikken to stoppesteder bort i gata, entret Orkla-avisa Rzeczpospolita og blei møtt av lederen av fellesklubben Solidaritet, journalist Piotr Kosciński. Her blei vi igjen oppvartet med kaffe og småkaker.

Orkla eier 51 prosent, mens staten eier 49 av denne gamle stats-/partiavisen. 1989 var den i statens eie, men er etter hvert blitt mer uavhengig. Opplaget er på hverdager 180 000. Avismarkedet er hovedsaklig, i tillegg til Orkla, tyskeid.

Det var tilfeldig at Solidaritet ble etablert i bedriften. Det er ikke konkurranse mellom fagforeningene, så det kunne like godt ha

vært OPZZ som fikk fotfeste i avisen. Klubben har 150 medlemmer av 550 mulige og Piotr Kosciński mente det ikke var så dårlig. Eierne er redd for og motarbeider fagforeningene, og arbeidstakerne er redde for lederne. Klubben ble startet med hjelp fra norske fagforeningskolleger i Orkla. Piotr Kosciński skal senere i høst til Sarpsborg og møte andre fagforeningsfolk innenfor Orkla.

Klubblederen har full jobb i tillegg til vervet i klubben. Klubben presser ledelsen forsiktig for å få mer tid til fagforeningsarbeidet, og det er langt fram til de har samme rettigheter som Orkla-tillitsvalgte i Norge.

De har de samme fagforeningslovene å forholde seg til som beskrevet tidligere, og Piotr mente også det er liten hjelp i lovverket når fagorganisasjonen er svak.

Det går sakte framover, men noen krav har de fått innfridd:

- Etter press fra klubben blei det opprettet et sosialfond på 2 millioner.
- «Hele huset» var med i en prosess som presset fram en stillingsstige og et lønnsregulativ.

Klubben kunne til enhver tid ta kontakt med Orkla-tillitsvalgt i Norge, og har benyttet seg av dette tilbudet. På spørsmål før omvisning i avishuset om det var grafikere ansatt, svarte Piotr at de hadde en grafikk-avdeling. Etter vår vurdering var nok ikke noen av de ansatte «grafisk faglærte». Det var relativt tidlig

på dagen da vi fikk omvisningen i avislokale, og da er det det tekniske utstyret som er mest interessant. Vi konstaterte moderne utstyr på mac-plattform.

Oppsummering

Det var en del motstridende opplysninger i de forskjellige «leirene» vi besøkte, men det meste var ganske sammenfallende. Det polske seddeltrykkeriet som hadde grafisk klubb, må sies å være en mønsterbedrift. Opplysningene om de fleste andre bedriftene tyder på arbeidsgivere som ikke la stor vekt på rettighetene til arbeidstakerne. I det hele tatt ser det ut til at fagforeningene har en lang vei å gå i Polen.

Det var positivt å lære det polske grafiske forbundet å kjenne. Representantene for forbundet var veldig imøtekommende og de lærte oss mye om polsk arbeidsliv og forholdene ellers i samfunnet.

Deltagerne på turen hadde et ganske innholdsrikt program, men vi fikk også snust litt på utelivet i Warszawa. Med lave priser og veldig innholdsrike/store retter som passet norske ganer som bakteppe, ble informasjonen og erfaringene fra besøkene diskutert ved restaurantbesøk hver kveld.

For egen del kan jeg anbefale en tur til Polen.

Torvald, Reidar, Knut og Kjetil slapper av i solen, med noe varmt å drikke.

Samling i Athen - Europas sosiale forum

Motstanden mot markedsliberalisme, rasisme og krig er omfattende. Den organiserer seg også på nye måter. Et viktig uttrykk for dette er Europas sosiale forum (ESF). Det er kjempekonferanser som samler aktivister fra fagforeninger, miljøbevegelsen, anti-krigsbevegelsen og andre som kjemper mot en globalisering basert på markedsliberalisme.

Den første konferansen ble holdt i Firenze i 2002. Her ble initiativet til historiens største internasjonale demonstrasjon tatt – den verdensomspennende demonstrasjonen mot krig i Irak i februar 2003.

I år samles ESF i Athen 4.-7. mai. Hit kommer titusenvise aktivister fra hele verden. Det blir hundrevis av parallelle møter og

arrangementer. Det finnes ingen bedre mulighet til å bli kjent med hva som rører seg i den internasjonale bevegelsen. Det er en unik mulighet til å gjøre seg kjent med hvordan de som er opptatt av de samme spørsmålene som vi er, jobber.

Det konkrete programmet er ikke fastsatt ennå. Det blir satt sammen etter forslag fra alle de organisasjonene som deltar, men programmet vil dekke alle aktuelle spørsmål. Mer info finner du på <http://athens.fse-esf.org>

OGF vil delta på ESF i Athen. Hvis du vil vite mer så ta kontakt med foreninga: Avd850@fellesforbundet.org

Trondheimskonferansen

Tariffoppgjør med «kinderegg»-vri

Av EVA-LILL BEKKEVAD
tekst og bilder

Tre store og viktige kamper skal reises samtidig dersom de 450 tillitsvalgte som var samlet på den tradisjonelle Trondheimskonferansen i slutten av januar i år får det som de vil.

For det første skal sosial dumping stoppes gjennom minimum å få innfridd Fellesforbundets fire krav:

- der egenbemanning ikke er tilstrekkelig i forhold til bedriftens produksjon, skal det iverksettes tiltak for å øke antallet egne ansatte.
- ved bortsetting av arbeid skal det forhandles med de tillitsvalgte.
- innleie av arbeidskraft på bedriftens fagområder skal avtales med de tillitsvalgte.
- ved bortsetting av arbeid og innleie av arbeidskraft skal bedriften dokumentere hvilke lønns- og arbeidsvilkår som benyttes av underentreprenøren eller utleiebedriften.

For det andre må tjenstepensjonsordningene avtales. Det viktigste er at de avtalene som allerede eksisterer blir sikra i tariff-avtalene. Dette må i all hovedsak skje lokalt, det en trenger er en formulering i tariffavtalen som helst sier at dagens pensjonsavtaler ikke kan forringes uten enighet mellom partene eller som et minimum at det skal foreligge en avtale om pensjonsavtale på alle arbeidsplasser i løpet av 2006.

Det tredje kravet som ble reist og drøftet av konferansen var kravet om likelønn. Siden

1990-tallet har utjamning mellom menns og kvinners lønn stått stille, eller faktisk gått litt tilbake. I en egen uttalelse fastslår konferansen at likestilling koster penger, og det kreves at frontfagmodellen ikke må være til hinder for reelle likestillingskrav.

Mot tariffhopping

Tariffhopping har til nå vært en like stor trussel mot lønna som sosial dumping, om ikke større. Når store bedrifter som Telenor, Nettbuss med flere kan si opp tariffavtalen mens det er fredsplikt, gjennom å melde overgang til en annen arbeidsgiverorganisasjon, har fagbevegelsen svært lite å stille opp med. LO forsøkte å bedre dette under hovedavtaleforhandlingene i fjor, men fikk, ikke uventet, ikke noen enighet med NHO. Det kan derfor være viktig å stille krav om avtaler som sikrer mot tariffhopping i årets tariffoppgjør.

En bestemmelse som sier at selv om en av partene i en bedrift skulle skifte hovedsammenslutning, så gjelder avtalen fram til neste hovedoppgjør dersom partene ikke blir enige om noe annet er kanskje en idé?

De rød-grønne og fagbevegelsen

LO-ledelsen kom til Trondheim for å møte de tre regjeringspartiene. I sitt foredrag la LOs 1. Sekretær, Ellen Stensrud stor vekt på kampen mot fattigdom. Hun tok utgangspunkt i sitt eget borettslag for å forklare forsamlingen og representantene fra regjeringspartiene at å være fattig i Norge er mer alminnelig enn de fleste av oss liker å tenke på.

Stensrud fastslo at LO ikke er fornøyd med en regjering som gir skattelette til de rikeste,

men som ikke innfrir sine egne løfter om å gi feriepengene tilbake til arbeidsledige. Stensrud minnet også om at LO-kongressen krevde nasjonale normer for sosialhjelp. – Kampen mot fattigdom må føres nå, fastslo Ellen Stensrud, hvis ikke regjeringa leverer, vil folk uten håp gå til Frp ved neste stortingsvalg.

Faglig påfyll

Trondheimskonferansen er en begivenhet for alle som er aktive i fagbevegelsen. Her blir du oppdatert om hvordan fagforeningskolleger fra hele landet og fra alle bransjer og områder slåss for rettighetene til sine medlemmer. Kamper blir oppsummert – enten de er tapte eller vunnet – og en felles strategi blir lagt for året som kommer. Her får man inspirasjon og påfyll og møter mange spennende fagforeningskamerater. Neste Trondheimskonferanse er 26.-28. januar 2007.

Fakta om:

Trondheimskonferansen:

- Konferanse arrangert av LO i Trondheim.
- Arrangert for 15 gang i år
- Åpen for fagorganiserte og tillitsvalgte fra alle forbund og hovedsammenslutninger
- Deltakerrekord i år med 470 påmeldte.
- Les uttalelsene fra konferansen på <http://lokal.lo.no/trondheim>

EBBA WERGELAND fikk ærespris

Trondheimskonferansens hederspris ble delt ut for første gang, og den gikk til Ebba Wergeland, spesialist i arbeidsmedisin.

– Ingen enkeltperson har bidratt mer til kampen om arbeidsmiljøloven enn Ebba Wergeland, sa Arne Byrkjeflot på vegne av LO i Trondheim. – Ikke minst har hun økt forståelsen av helse i et arbeidstakerperspektiv. Hun har provosert mange med sine uttalelser om at sykefraværet i Norge er for lavt dersom arbeidslivet skal romme også de som ellers blir ekskludert fra arbeidslivet. Pristildelinga vakte stor begeistring blant konferansedeltakerne og kom som en stor overraskelse på mottakeren sjøl, som for første gang på en Trondheimskonferanse mangla ord.

KUNSTNERNE Torgeir Henriksen og Odd Inge Holmberget, som er tilknyttet Nidarosdomens restaureringsverksted, hadde laget prisen Ebba Wergeland mottok.

ELLEN STENSRUD valgte å fokusere på fattigdom i sin innledning på Trondheimskonferansen. Hun mener det haster å gjøre noe med problemet.

Vel verdt en fest...

Alle fotos: ANITA FRØLAND

Fra forbundsleder Kjell Bjørndalens tale til Oslo Grafiske Fagforening

” Jeg røper neppe den helt store nyhet om jeg forteller at Grafisk og Fellesforbundet fra nyttår går sammen. For meg blir det spesielt - ettersom jeg da blir forbundsleder også for grafikerne - og skal være med på å videreføre de rike tradisjonene dette forbundet har stått for.

Hyggelig og noe av en ære var det å bli invitert til Oslo Grafiske Fagforening - landets eldste fagforening. Dere kan trekke trådene helt tilbake til 1872. Ekstra hyggelig er det å få være med på å hylle foreningens jublanter av året. 50-årsjubilantene ble medlem av foreningen og forbundet i 1955 - og 40-årsjubilantene i 1965.

Om en den gang hadde fortalt dere at i 2005 var grafikerne på full fart inn i Fellesforbundet - en sammenslutning av Jern & Metall, Bygning, Papir, Bekledning og Skog & Land - ville nok de aller fleste ha betraktet dette som noe av spinnvilt - et fantasifoster. Men dette forteller mer om den rivende utviklingen vi har vært vitne til enn om vår evne til å se framover.

Jeg er ingen spesialist på grafisk produksjon og de grafiske fag, men jeg vet at de aller

fleste av dere jublanter ble utlært i bly og begynte å jobbe i «blyalderen». Bedre enn meg har dere sett utviklingen i faget og bransjen.

Datateknologien har skapt en revolusjon også innen grafisk: Fagene, produksjonen og bransjen er vidt forskjellig fra det den var for noen tiår tilbake. Hvem hadde i 1955 eller i 1964 hørt om digitale verktøyer, PC, Mac, om internett, nett-aviser, e-mail, digital-trykk og andre begreper som vi strør om oss i hverdagen. Ingen. I dag bruker grafiske fagutøvere avanserte digitale verktøyer i sin arbeidsprosess. Noen av de maskiner og det utstyret dere begynte å jobbe på, hører historien til og er for lengst ute av drift.

Dere fra Grafisk har erfaring når det gjelder å bygge organisasjonen i takt med utfordringene. Går vi tilbake til 1964, var et av de store temaene sammenslutning. Den gangen gjaldt det hvorvidt Typografforbundet, Litograf- og Kjemigraforbundet og Bokbinderforbundet skulle gå sammen. Dere husker sikkert prosessen. 13. desember 1966 var sammenslutningen et faktum.

Dere har klart omstillingene på en imponerende måte. Jeg tror også mange av dere vil være med på at det har vært en spennende tid.

Det er for øvrig litt artig å lese i beretningen til forbundet fra 1955 om hvordan en så på pris- og lønssituasjonen det året. Typografforbundet hadde landsmøte det året og i en uttalelse til Regjeringen kan en lese: «For å sikre ro i arbeidslivet og for å unngå ytterligere høyning av kostnadsnivået, er det absolutt nødvendig å bringe levekostnadene nedover igjen. Landsmøtet gir regjeringen sin fulle støtte i dens fortsatte arbeid på å bringe prisene nedover. Det er ikke tilstrekkelig at det foretas prisnedsettelse bare på enkelte varegrupper. Det må være et uavviselig krav fra Regjeringens side at absolutt alle som produserer og omsetter varer straks tar sine kalkyler og avansesatser opp til revisjon med sikte på å redusere disse. I dette arbeid må Prisloven brukes fullt ut».

Til våren er det nytt tariffoppgjør og vi har fått en relativ lydhør regjering her i landet etter valget, men jeg er høyst usikker på hvordan oppskriften til typografene fra 1955 ville slått an - ikke minst blant våre medlemmer.

Nå er jeg litt usikker på hva Oslo-foreningenes medlemmer var opptatt av i 1955. Det var for øvrig det året da James Dean ble drept i en bilulykke og satte tusenvis av jenter over hele verden i sorg. Rockeren Chuck Berry

fikk sitt gjennombrudd med «Tutti-Frutti» og Nora Brockstedt sang seg til topps her hjemme med «En liten pike i lave sko». 1955 var også året da alle fikk en oppfordring om å være snille med hverandre – for det året kom Torbjørn Egner ut med «Kardemomme by».

Og – Skeid ble Norgesmestre i fotball.

1965 var for øvrig det året Norge for alvor ble trukket inn i oljeeventyret i Nordsjøen ved at staten utlyste et område på kontinentalsokkelen for oljeleting.

Grafisk bransje i Oslo gikk visstnok så det suste. Ifølge beretningen var det høy etterspørsel etter arbeidskraft og lønnsnivået var vel ikke så aller verst – for å si det forsik-

tig. Jeg skjønner at mange av dere jublanter både fra 1955 og 1965 fant det attraktivt å gå inn i nettopp grafisk bransje.

Dette er altså 40 år siden, men jeg synes faktisk dere jublanter fra 1964 holder dere godt. Nå skal dere sammen med 50-årsjubilantene få deres diplomer for langt medlemskap i fagbevegelsen.

Takk for innsatsen dere har vist gjennom å være medlemmer.

”

Kjell Bjørndalen (th) holdt festtalen under middagen på Håndverkeren. Her i hyggelig samtale med Svein Mortensen.

Og her er alle som ble hedret...

40 ÅR

Arne Andreassen Dramstadåsen 8 A 1812 Askim
Jan Thore Andresen Enoksvei 29 1181 Oslo
Kjell Bakke Westbye egebergsgt 1 C 0177 Oslo
Svein M. Birkelund Stovner Senter 1, Leil, 501 0985 Oslo
Hans Rune Evert Bohlin Munkebekken 107 1061 Oslo
Eva Marie Brager Starveien 14 B, Høybråten 1088 Oslo
Odd Henry Brodahl Randemfaret 4 1540 Vestby
Einar Bøhn Theodor Hansens vei 8 B 1410 Kolbotn
Jan Håkon Christiansen Konvallvn, 23 0855 Oslo
Knut Aage Dahl Ånerud Østre 1 C 2040 Kløfta
Terje Reidar Eide Fredheimvn, 7 1807 Askim
Hans Engen Hareveien 7 1413 Tårnåsen
Sven Erik Eriksen Heggstubben 10 3514 Honefoss
Trond-Erik Erlandsen Bernt Knudsens vei 38 B 1152 Oslo
Rolf Fogelstrand Bråtebro 2150 Årnes
Jan Einar Graff Margrethas vei 15, Leil, 2 1473 Lørenskog
Jan Erik Grøndahl Sleiverudåsen 8 1354 Bærums Verk
Jan-Erik Gulbjørnrud Nakkves vei 3 0670 Oslo
Jon-Ingar Haltug Stikkveien 2 1808 Askim
Gunnar Hansen Vangen 4 1163 Oslo
Grethe Helene Hansen Bølerlia 68 0689 Oslo
Per Edgar Hell Blåstjerneveien 22 1475 Finstadjordet
Sturla Indregård Lindebergåsen 32 A 1068 Oslo
Svein Helge Janssen Ellen Gleditsch vei 52 0987 Oslo
Dag Oskar Jensen Bjørneheimvn, 2 E 1086 Oslo
Finn Martin Jensen Brennalia 60 1481 Hagan
Tore Johannessen Veitvetveien 6 D 0596 Oslo
Tore Johannessen Ravnåsvn 15 A 1254 Oslo
Jan Erik Johansen Rødstrupeveien 21 Kongsvinger
Arne Kristian Johnsrud Vesleveien 4 1472 Fjellhamar
Else Karlsen Paulus Sykehjem
Sannergaten 1 0557 Oslo
Wenche Elisabeth Kjøne Ragnhild Schibbyesv, 51 0968 Oslo
Yngve Arne Kristiansen Haakons gt, 11 2000 Lillestrøm
Knut Larsen Karlsrud 4 A 1440 Drøbak
Terje Bjørn Larsen Ravnåsvn, 95 1254 Oslo
Per Gustav Lindqvist Vallefaret 20 0663 Oslo
Knut Lindqvist Nyveien 30 A 1482 Nittedal
Jan Erik Ludvigsen Ole Brummsvei 20 0979 Oslo
Finn Erik Lund Lavransvei 15 0670 Oslo
Freddie Lørendahl Ulsholtveien 17 B 1053 Oslo
Cato Moe Stubbengvn, 46 2743 Harestua
Anna Brit Nielsen Malerhaugveien 18 0661 Oslo
Bjørn Nilsen Togveien 11 1960 Løken
Jan Thore Nygård Lofsrudhøgda 209 1281 Oslo
Arild Olsen Ludvig Karstens vei 7 1064 Oslo
Svein Harald Osvær Rødbergvn, 47 0591 Oslo
Frank Pedersen Åssiden Terrasse 26 D 1160 Oslo
Roy Harold Platteng Liav, 6 1476 Rasta
Knut Reian V. Greverud Terrasse 12 E 1415 Oppegård
Johan Rein Hollagerbakken 82 C 1256 Oslo
Tor Ruud Havreveien 14 0680 Oslo
Tor Egil Råken Sagstuveien 8 C 1914 Ytre Enebakk
Tor Samuelsen Volleveien 112 1389 Heggedal
Ragnar Sandvold Ammerudhellinga 23 0959 Oslo
John Schau Høybråtenvn, 3 A 1055 Oslo
Arild Soot Gokstadveien 6 B 1406 Ski
Ragna Røkkum Strand Nakkves vei 5 L, Leil, 8019 0670 Oslo
Ragnar Stobakk Holmenkollvn, 80 A 0784 Oslo
Sigurd Syvertsen Løvåsveien 3 1400 Ski
Kjell Arvid Anders Tangen Myllaveien 48 2742 Grua

Stein Tore Thorstensen Liljeveien 17 C 1487 Tøyenhaugen
Elin Thorstensen Rødvedtveien 22 0955 Oslo
Carmen Astrid Trosdahl Bølerlia 6 0691 Oslo
Kjell Andrew Tybring Dueveien 7 3057 Solbergelva
Helge Venås Bevervn, 17 0596 Oslo
Edgar Vestby Kalvsjø 2730 Lunner
Klara Wang-Svendsen Hegermannsgt, 15 0478 Oslo
Arild Westby Hasselstien 77 1387 Asker
Unni Ziegemann Sletta 4 1807 Askim

50 ÅR

Oddvar Andersen Kristoffer Robinsvei 40 0978 Oslo
Erling Arnold Aspdaht Nordlisletta 1 0952 Oslo
Anne Lise Bjørnholt Plogveien 21 0679 Oslo
Frødis Braathen C/o Torgeir Braathen,
Ringsvegutua 17 2614 Lillehammer
Lucien Louis Raymon Colle Ragnhild Schibbyesvei 54 0968 Oslo
Borghild Marie Edvardsen Ole Liansvei 4, Leil, 312 1472 Fjellhamar
Arild Eriksen Gartnerveien 8 B 0678 Oslo
Asbjørn Ingvar Flannaker Oppsal Terrasse 2 0686 Oslo
Britt Foss-Pedersen Enerhauggt, 3 0651 Oslo
Birgitt Kjelborg Granly Storeåsen 8 1257 Oslo
Arne Birger Gulbrandsen Kranveien 29 0684 Oslo
Thor Roar Gulbrandsen Ammerudhellinga 56 0959 Oslo
Jan Andre Gustavsen Ammerudveien 64 0958 Oslo
Oddvar Halstvedt Rødvetvn, 20 0955 Oslo
John-Erik Halvorsen Krokliveien 54 0584 Oslo
Håkon Kolbjørn Halvorsen Haugerudvveien 36 0674 Oslo
Grete Astrid Hansen Rosenlundgt, 6 0474 Oslo
Ingar Arnfinn Holt Karl Andersensvei 39 1086 Oslo
Oddvar Holter Rugveien 45 0679 Oslo
Harald Ingebrigt Hosle Bjerkestrand 14 1367 Snarøya
Jarl Sverre Håkensen Ulsholtvn, 26 1053 Oslo
Harry Oskar Iversen Hammergt, 9 D 0465 Oslo
Pål Kristian Jacobsen Olaf Bulls vei 18 B 0765 Oslo
Frank Steen Johansen Øvre Ullern Terrasse 3 0380 Oslo
Tor Jørgen Johnson Sætrretunet 10 D 3475 Sætre
Kjell R. Kalund Nedre Gunnaråsen 8 3475 Sætre
Jan Karlsen Karl Staffsvei 73 0665 Oslo
Erik Kristiansen Damfaret 33 A 0682 Oslo
Arne Kåre Kristiansen Linåkerveien 61 1930 Aurskog
Tormod Alf Kårvik Asperudåsen 13 1258 Oslo
Ivar Langtvdtt Diriks gt, 1 C 0457 Oslo
Tore Larsen Odvar Solbergs vei 22 0970 Oslo
Otto Letnes Kristins vei 39 0669 Oslo
Ivar Bjørn Nygaard Norderhovgt, 26 0654 Oslo
Tore Olsen Langbølgen 43 1150 Oslo
Jan Erik Pettersen Stigenga 280 0979 Oslo
Gerhard Josef Pyschik Skytten 20 1348 Rykkin
Anne Signe Rusten Thv, Meyersgt, 5, Leil, 1204 0555 Oslo
Arne Ruud Tøyenhøgda 2 1487 Tøyenhaugen
Gudrun Karin Julie Sandin Stovner Senter 14 0958 Oslo
Rolf Georg Schei St. Halvardsgt, 25 A, Oppg, 2 0192 Oslo
Jorun Anne-Lise Skjold Bondalsåsen 13 1400 Ski
Willy Tveter Maria Dehlisv, 23 A 1084 Oslo
Bjørn Cato Tømmervik Regnbuaveien 25 0664 Oslo
Finn Edvard Vaglen Ammerudhellinga 33 1 0959 Oslo
Eivind Vogler Ulvenvn, 123 E 0665 Oslo
Egil Ronald Vossli Haugerudveien 72, Leil, 102 0674 Oslo
Rune Wettergren Kurlandstien 40 1052 Oslo
Sigmund Aarvold Haneborg Alle 26 1472 Fjellhamar

HEI PENSJONISTER!

101 Oppsal Samfunnshus kl 1200-1400. Vi har fine turer og teaterbesøk! Møtedager for resten av året er 1/2-1/3-5/4-3/5-7/6-2/8-6/9-4/10-1/11-6/12. En fin sosial sammenkomst! Ta en tur! Vel møtt! Tlf. Per Nærby 64 86 80 39.

Frisk satsing på trykkfaget i Oslo!

Av ROLF WESENBERG, tekst og foto-
Opplæringscenteret for visuell kommu-
nikasjon

Etter to år uten klasse i grafisk produksjon i Oslo, bestemte bransjen, Sogn videregående skole og Opplæringscenteret seg for at nok er nok. Vi ville ikke lenger sitte stille og se på at antallet yrkesaktive trykkere stuper de neste 5-8 årene etter hvert som de når pensjonsalderen, uten å møte dette med rekruttering av nye og unge fagfolk.

En sannsynlig konsekvens ville bli at trykkeriene får svekket konkurranseevne, og vil måtte redusere og legge ned virksomheter pga. mangel på dyktige trykkere. Hvilken eier vil investere mange millioner i nye presser dersom han ikke er sikret tilgang på godt kvalifiserte trykkere til å betjene disse?

På denne bakgrunn ble Utdanningsetaten i Oslo utfordret til å gi dispensasjon for et kryssløp slik at også elever fra grunnkurs mekaniske fag og formgivingsfag kunne søke grafisk produksjon. Dette ble innvilget, og det ble gjennomført en rekrutteringskampanje blant disse elevene i Oslo. Resultatet ble 22 primærseekere og en klasse på 15 elever. De fleste av dem kom fra grunnkurs mekaniske fag, mens to kom fra medier og kommunikasjon og to fra formgivingsfag. Altså ikke akkurat stinne av erfaring fra trykkfaget.

Elevene har nå lagt et drøyt halvår bak seg. I denne perioden har de lært grunntriksene i trykk og ferdiggjøring på Sogn. Der har de fått opplæring på skolens ettehvert reduserte maskinpark, som nå består av et ctp-anlegg, to 1-fargemaskiner, planskjæremaskin, måleutstyr samt enkelt ferdiggjøringsutstyr.

Opplæringen har de fått av den etter hvert legendariske trykkerlærer Elling Nyrønning

samt den helt ferske Morten Lie, som startet sin lærerkarriere i høst. I tillegg har Steinar Hinkel drillet dem i repro, fargelære og IKT med bruk av digitale verktøy.

Utplassering to dager i uka

På grunn den reduserte maskinparken på Sogn var det avgjørende at det ble etablert et samarbeid med bedriftene om en utplassering av elevene i løpet av skoleåret. Dette for at elevene skulle bli kjent med moderne grafisk produksjon og at bedriftene skulle bli kjent med elevene. Det ble enighet om at elevene skulle være utplassert to dager i uka mesteparten av skoleåret. Dette var mye mer omfattende enn tidligere og det har vært knyttet stor spenning til hvordan dette ville fungere. Bransjen sponset arbeidsklær og verneutstyr, Opplæringscenteret har koordinert utplasseringen og bedriftene har stilt opp med resurser til veiledning og instruksjon.

Ikke farlig å spørre

Tilbakemeldingene fra elevene og bedriftene har i hovedsak vært positive. Utfordringene for noen bedrifter, særlig rotasjonstrykkeriene, har vært å gi elevene arbeidsoppgaver som matcher ferdighetsnivået. Når dette ikke lykkes, må elevene lære ved å se, spørre, lytte og lære. Dette krever både evne til å spørre og ta egne initiativ samt en del tålmodighet. Dette har vært en utfordring som elevene har taklet i varierende grad. Vi som er deltakere i dette prosjektet jobber etter mottoet - har du gode holdninger, så kan du bli en god trykker!

Dette går også den andre veien til bedriftene - har bedriften gode holdninger/bedriftskultur, så får den gode læringer! Elevene er i skrivende stund i sin tredje be-

drift og planen er at de etter vinterferien skal ut i den fjerde. Der skal de være to dager i uka fram til påske. På et hyggelig evalueringsmøte med elevene og lærerne før vinterferien kom det fram at noen av elevene i denne prosessen har funnet ut at de likevel ikke vil bli trykkere og at de ikke kommer til å søke lære plass. De ønsker derfor heller ikke å fortsette i utplasseringsprosjektet. Dette er en ærlig sak og disse vil få et alternativt tilbud på skolen.

Etter påske skal elevene som ønsker lære plass søke en sammenhengende 14 dagers utplassering i den bedriften de ønske å få lære plass i. Etter dette blir de endelige avtalene om lærekontrakt inngått. Målet er at alle seekere som har bestått alle fag, har godkjent fravær, god orden og atferd og gode referanser fra utplasseringsbedriftene, skal få lære plass. Det er ikke tvil om at det er mange gode kandidater som nå har blitt godt forberedte og motiverte til å gå ut i arbeidslivet som trykkerlæringer. Vi regner med at bedriftene vil kjenne sin besøkelsestid og gir dem tilbud om lære plass. Det dreier seg tross alt om mange trykkeriers fremtidige konkurransekraft og eksistens, og dermed om arbeidsplasser.

T.h: GTO-en gjør fortsatt nytte for seg.

Trykkerklassen på Sogn.

**Vi inviterer til foreningas
tradisjonelle «etter-
toget»-samling 1. mai**

Det blir Trond Granlund
Det blir underholdning for barna
Det blir appell
Det blir pølser
Det blir på **Cosmopolite**

Velkommen!

Opplysningsutvalget

VI GRATULERER

*Oslo Grafiske fagforening
gratulerer sine jubilarer.*

Jubilanter mars 2006

50 år

020356 Stokket Jan Ingar, Edvard Griegs V 19 - 1472 FJELLHAMAR
030356 Fredriksen Lasse, Prost Stabels V 546A - SKEDSMOKORSET
070356 Svardal Per-Kristian, Kurv. 19 - 0495 OSLO
130356 Thoresen Berit Synnøve, Ulsholtv. 26 - 1053 OSLO
160356 Eriksen Leif Normann, Fossumberget 15 - 0983 OSLO
210356 Nystrom Per Torkel, Skovlyveien 16 - 1406 SKI
220356 Moe Jørgen Grøner, Mellombølgen 51 - 1157 OSLO
230356 Lea John, Nøklesvingen 47 - 0689 OSLO
230356 Lonrud Helge, Sagav. 14 - 3050 MJØNDALEN
240356 Hernæs Tor Inge Ringv. 49 - 1482 NITTEDAL

60 år

020346 Ruud Tor, Havrev. 141 - 0680 OSLO
070346 Gustavsen Leif Jørgen, Alundamv. 36 - 0957 OSLO
140346 Børresen Børre Marthin, Pilestredet park 28 - 0176 OSLO
240346 Børresen Ulf, Berberissv. 33 D - 3408 TRANBY
240346 Gaarud Bjørn-Oddvar, Lillog. 5J - 0484 OSLO
260346 Engebretsen Trond, Dragonstien 97 D - 1062 OSLO
310346 Moe Willy Borger, Ragnh Schibbys V 43 - 0968 OSLO

70 år

070336 Johnsen Liv Harda, Bølerskrenten 4 - 0691 OSLO
170336 Lien Berit Kristi, Karl Flods V 24 - 0953 OSLO
170336 Mørk Svein, Liljev. 13 C - 1487 HAKADAL
200336 Malla Inger, Bråtajordet 2 - 3490 KLOKKARSTUA
230336 Johansen Finn, Claus Borchs v 12 - 0853 OSLO
250336 Aspdahl Erling Arnold, Nordisletta 1 A - 0952 OSLO

75 år

040331 Nyberg Arne Kjell, Romeriksg. 22 B - 2003 LILLESTRØM
050331 Yttervik Else, Thulstrupsg 10 - 0451 OSLO
070331 Helgestad Rolf, Postboks 45 - 2016 FROGNER
120331 Bråthen Ella Sofie, Rognvegen 2 - 2230 SKOTTERUD
150331 Kjærstad Ole Gunnar, Margarethas v 23 - 1473 LØRENSKOG
290331 Memo Vittorio G., Solbråtanv. 26 B - 1410 KOLBOTN

80 år

030326 Samuelsen Ragnar, Haugerudv. 80 - 0674 OSLO
060326 Hemmingbye Kate Betty, Skøyenåsv. 26 - 0686 OSLO
080326 Vestermo Janne Helene, Laura Gundersensg. 3 - 0168 OSLO
180326 Christiansen Axel Kjeld, Storg. 15 B - 1723 SARPSBORG
280326 Hansen Per Odd, Steinspranget 8 - 1156 OSLO

85 år

080321 Hoffmann Aslaug Mary, Hagegt 31 - 0653 OSLO
230321 Strand Randi, Anna Sethnesg. 2 B - 0474 OSLO

Jubilanter april 2006

50 år

020456 Schei Arild, Uelands Gate 63 A - 0462 OSLO
030456 Lorentzen Heidi, Maridalsv. 227D - 0467 OSLO

60 år

050446 Jensen Dag Oskar, Bjørnheimv. 2 E - 1086 OSLO
080446 Mumford Roger William, Beverv. 56 - 2030 NANNESSTAD
080446 Rygh Roger Andreas, Ålesundg. 1 B - 0470 OSLO
110446 Dahl Reier, Raschsv 46 - 1153 OSLO

170446 Syversen Rolf G., Kleivveien 24 A - 1356 BEKKESTUA
180446 Castro Marvin Jose, Lutvannsv. 11 - 0676 OSLO
180446 Wallin Per Arne, Engene 83 B - 3011 DRAMMEN
220446 Vesterhagen Tor, C/O Sveen, B. Brusesvei 30-2212 KONGSVINGER
230446 Johannessen Tore Ravnåsv. 15 A - 1254 OSLO
31046 Stang Lund Karen H, Skovbøleveien 3 - 1605 FREDRIKSTAD

70 år

070436 Amundsen Tore Johan, Vestlisvingen 76 - 0969 OSLO
070436 Lindstad Kai Raymond, Magnefaret 3 - 0678 OSLO
080436 Nordahl Tore, Stigenga 296 - 0979 OSLO
130436 Bergersen Ronny, Jupiterv. 1 B - 0489 OSLO
180436 Johansen Kjell Ove, Grusv. 34 - 1158 OSLO
240436 Strande Signe, Kappveien 26 - 1415 OPPEGÅRD
260436 Martinsen Odd Arne, Høybråtenv. 23 G - 1055 OSLO

75 år

130431 Larsen Mary, Myklegardg. 3 - 0656 OSLO
160431 Yttervik Georg Petter, Ryenbergveien 70 - 0677 OSLO
210431 Mathisen Kjell Øystein, Haugervegen 25 - 2008 FJERDINGBY
230431 Larsen Knut Erik, Lachmanns v 48 C - 0495 OSLO

80 år

030426 Fossum Oddvar Kristian, Ragnh Schibbysv. 9 - 0968 OSLO
170426 Hansen Peder Magnus, Galgeberg 3 A - 0657 OSLO
200426 Koziel Stanislaw, C/O G.Grøstad, Sørvalgaten 3 - 3408 TRANBY

85 år

030421 Bystrom Gunnar Emanuel, Starv. 30 A - 1088 OSLO
040421 Lundsten Bjarne, Nedre Prinsdalsv. 123 - 1263 OSLO
190421 Syversen Knut Østby, Traverv. 28 - 0588 OSLO
250421 Serum Sverre, Rosendalsv. 47 - 1166 OSLO

Jubilanter mai 2006

50 år

100556 Andersen Per, Rødovrev 24 C - 1472 FJELLHAMAR
110556 Nyheim Tore, Høgåsv. 88B - 1259 OSLO
140556 Kristiansen Roger, Kapellveien 153A - 0493 OSLO
180556 Mo Odd-Steinar, Siggerudv.1012 - 1400 SKI
190556 Eriksen Tron, Vesthavnv. 7 - 1341 SLEPENDEN
280556 Jensen Hans Christian, Liomv. 1B - 1362 HOSLE
300556 Høiland Anders, Frydenbergv. 26B - 0575 OSLO
310556 Jakobsen Rolf Håkon Ingol, Fjellskrenten 22 - 2016 FROGNER
310556 Jensen Steinar, Rødbergv. 7A, - 0591 OSLO

60 år

010546 Ekstang Arne, Steinliv. 20 A - 1185 OSLO
030546 Braathen Arild, Stenfeltbakken 14 - 1405 LANGHUS
030546 Nes Knut, Haakon den Godesvei 11 A - 0373 OSLO
030546 Nielsen Ivar Kåre, Trygve Nilsens V 23 - 1061 OSLO
060546 Wilhelmsen Wenche, Steingrims v 14 D - 1185 OSLO
080546 Richter Torger, Pilestredet Park 34 - 0176 OSLO
080546 Sørensen Irene, Herman Foss gate 14 - 0171 OSLO
100546 Nilsen Ulla K., Skullerudveien 70 - 0694 OSLO
130546 Strøm Per Kristian, Odvar Solbergsv. 40 - 0970 OSLO
200546 Wibe Fredrik, Etterstadsletta 41 C - 0660 OSLO
210546 Knudsen Per, Polarisvegen 53 - 2165 HVAM
220546 Weng Arve Henry, Sofienberggata 54 D - 0563 OSLO
280546 Eriksen Øyvind, Siggerudbråten 2 - 1404 SIGGERUD
310546 Kristiansen Yngve Arne, Haakonsgt. 11 - 2004 LILLESTRØM

70 år

040536 Andersen Kåre, Nadderudveien 651362 - HOSLE
090536 Foshaugen Erik, Kristian Brenners v 70 A - 3026 DRAMMEN
100536 Nøkleby Rolf Karsten, Elnesveien 28 - 1488 HAKADAL

130536 Vestli Thore, Hagenv. 6 - 1911 FLATEBY
160536 Hagemann Per Thore, Ollev. 26 - 1182 OSLO
220536 Dahle Thor, Seterv. 18 - 3030 DRAMMEN

75 år

030531 Roland Odd Carlo, Bjørn Stallares v 15 - 0574 OSLO
100531 Berger Hildur Kristine, Vestlisvingen 196 - 0969 OSLO
130531 Bråten Evelyn, Ulsholtvn 22 - 1053 OSLO
200531 Dokka Knut, Chr Michelsens v 70 - 1472 FJELLHAMAR
240531 Nordli Villy, Sigurd A Danielsens v 6 G - 1160 OSLO

80 år

230526 Johansen Svein, Skøyenåsv. 2 A - 0686 OSLO

280526 Lindberg Gerd, Agmund Boltsv. 10 - 0664 OSLO

85 år

010521 Edvardsen Borghild Marie, Ole Liansv. 4 - 1472 FJELLHAMAR
100521 Bunæs Bodil Karin, Gjetsumtunet 30 - 1346 GJETTUM
100521 Løkke Signe Eugenie, Kirkeveien 40 - 1860 TRØGSTAD
120521 Kjelstrup May Eva, Odvar Solbergsvei 6 - 0970 OSLO
140521 Johansen Aase, Kalbakkslyngen 5 - 0951 OSLO
160521 Samuelsen Egill William, Vetlandsfare 8 A - 0684 OSLO
270521 Jensen Rolf Birger, Nordjordet 35 - 1475 FINSTADJORDET

95 år

130511 Sæther Herbert Arvid, Slorattoppen 86 - 405 LANGHUS

Hvorfor så servilt?

I beste sendetid på NRK Dagsrevyen torsdag 12/11 fikk vi høre at Fellesforbundets leder Kjell Bjørndalen uttale at det ikke var Fellesforbundet(LO) sitt område å bekjempe Frp!! Dette var innslag fra et forbundsstyremøte hvor også Anders Skattkjær var tilstede. Hadde dette vært trukket frem som en del av forhandlingspakka med sammenslåingen med Fellesforbundet, hadde jeg stemt NEI. Hvorfor opptrer Fellesforbundet sentralt så servilt? At Frp som ideologisk liberalistisk parti er en fiende av en hver organisert arbeidstaker i dette land burde vel også Kjell Bjørndalen vite. Har han i det hele tatt slått opp i et leksikon og lest hva ordet liberalistisk

betyr? Da hadde han fått vite at den liberalistiske ånd er fiendtlig innstilt til kollektive ordninger som fagforeninger. Og hva om han hadde lest Frps prinsippogram i denne stortingsperioden? Da hadde han lest hvordan markedskreftene skal styre den enkelte arbeidstaker og alle betingelser som bl.a lønn skal avtales individuelt med arbeidsgiver.

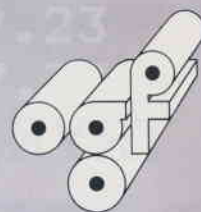
For Frp er det viktig å bryte ned store arbeidstagerorganisasjoner som LO. Hvordan kan så mange som opptil 20 prosent av LOs medlemsmasse stemme på slik politikk. Skjøner man ikke at det er å undergrave sin egen arbeidsplass og alt det som LO har kjempet fram i over 100 år? Man kan alltid skylle på uvitenhet og dumskap. Men retoriske poenger som lavere skatt, billigere sprit, alkohol

og røyk og en almen politikerforakt går tydeligvis hjem i store arbeidstagergrupper.

Men det groveste er allikevel innslaget av innvandreriendtlighet som fullstendig undergraver arbeiderbevegelsens kampanje IKKE MOBB KAMERATEN MIN. Min oppfordring er at Oslo Grafiske Fagforenings styre sette dette på dagsordnen og tar avstand fra Fellesforbundets leffing med Frps grumsete og arbeiderfiendtlige holdninger. Vi må ha en ideologisk loftsryddning i egne rekker og den må tydeligvis begynne på toppen.

Med hilsen
Øystein Simensen

OGF inviterer medlemmene til kurs! Regnskapsforståelse

Kurset er spesielt tilrettelagt tillitsvalgte i grafisk, og gir en grunninnføring i regnskap.

Dette gir dere et bedre grunnlag til å forstå tallene bedriftsledelsen presenterer for dere. Dersom noe er i ferd med å skje i bedriften, vil dere på et tidligere tidspunkt være i stand til å fange opp dette. Å ha regnskapsforståelse er et godt hjelpemiddel, spesielt for deg som driver klubbarbeid.

Innleder er Børre Solstad. Han formidler regnskapsforståelse på en enkel og lettfattelig måte. Du trenger ingen forkunnskaper for å delta på dette kurset.

Vi oppfordrer spesielt tillitsvalgte, men også andre medlemmer, til å delta denne lærerike helgen! Meld deg på i dag!

Dato: **21.-23. april**
Sted: **Clarion Collection Hotel Tollboden, Drammen**
Pris: Gratis for medlemmene (drikke betales av hver enkelt)
Transport: Det blir satt opp buss som går fra Arbeidersamfunnets plass fredag 21. april, kl. 16.30.
Retur: Avreise med buss fra Drammen kl. 14 på søndag.
Svarfrist: **24. mars**

Kursledere: Anita Frøland (tel. 92 45 31 55) og Heidi Gutuen (tel. 93 01 44 02)

Påmelding sendes Oslo Grafiske Fagforening, Sagveien 24, 0459 Oslo.

Du kan også melde deg på via mail ogf.ogf@loit.no, faks 22 37 63 65 eller ringe 22 80 98 70.

Fagforeninger i Fellesforbundet i Oslo

Fellesforbundet avd. 1, Jern og Metall Oslo. Leder: Kristian Kristiansen tlf. 23 06 18 94/ 915 89 814. Yrkesaktive medlemmer 2 345, totalt 4 938.

Fellesforbundet avd. 530, Oslo og omegn Skog- og Landarbeiderforening. Leder: Sven Petersen tlf. 67 14 66 91/ 908 61 558. Yrkesaktive medlemmer 24, totalt 53.

Fellesforbundet avd. 601, Tømrer og Byggfagforening, leder Egil Mongstad, tlf. 22 99 28 74/ 922 08 202. Yrkesaktive medlemmer 955, totalt 1 272.

Fellesforbundet avd. 603, Oslo Bygningsarbeiderforening, leder: Roy Pedersen, tlf. 22 99 47 43/ 930 27 592. Yrkesaktive medlemmer 1 310, totalt 1 965.

Fellesforbundet avd. 605, Rørleggernes Fagforening, leder Åge Johannessen, tlf. 22 20 75 39/ 913 44 632. Yrkesaktive medlemmer 610, totalt 739.

Fellesforbundet avd. 612, Isolatorenes Fagforening, leder: Torgeir Fure. Yrkesaktive medlemmer 386, totalt 471. Foreningen er landsomfattende, slik at flertallet av medlemmene er organisert i andre deler av landet.

Totalt medlemstall i Oslo-avdelingene er 9 438, hvorav 5 630 er yrkesaktive.

TRYKKERNES LANDSSAMMENSLUTNING

Inviterer nordiske trykkere med ledsagere
til Nordisk trykkermøte 2006.

Klækken Hotell, Hønefoss
25. til 28. mai.

Pris pr person i enkeltrom NOK 3200.- Dobbeltrum NOK 2600.-

Påmelding innen 1. april til TLS ved Hans Nordli. Telefon: 924 58 975
epost: hans@trykkerklubben.org

